WIND IN DE ZEILEN

VOORTGANGSRAPPORTAGE

30 juni 2024

Voortgangsrapportage Wind in de zeilen
30 juni 2024

Uitvoeringsregisseur Wind in de zeilen
Siebe Riedstra

Programmateam Uitvoeringsregisseur
Rob uit de Bosch
Bart Pouwer

Fotografie: het fotomateriaal in deze rapportage is tot stand gekomen met toestemming van betrokkenen.

0 2

De uitvoeringsregisseur aan het woord

Inleiding

We zijn nu vier jaar onderweg. Medio 2020 werd het Bestuursakkoord ondertekend door rijk en regio. Vanaf die tijd is er hard gewerkt aan de fiches door alle betrokken organisaties.

Lang niet altijd is dat werk zichtbaar voor de buitenwacht. Voordat je resultaten kunt laten zien, gaat er veel tijd en energie zitten in de voorbereidingen.
Daarom is het goed dat in deze 8e voortgangsrapportage tastbare resultaten zijn te lezen, die laten zien dat het gehele pakket Wind in de zeilen zeker impact heeft en gaat hebben op de Zeeuwse samenleving.

Zo is de lancering in april 2024 van het Delta Climate Center een zichtbaar resultaat. Sinds dit voorjaar timmert het DCC aan de weg met het initiëren van concrete onderzoeken over water, voedsel en energie (in samenwerking met Scalda, HZ, UCR, UU, WUR en NIOZ). Dit is een uniek verband van kennis en kunde om grote opgaven in het Zeeuwse deltagebied bij de kop te pakken.

Ook het doorontwikkelen van Kerngezondcentra in Vlissingen wordt opgemerkt door de inwoner van Vlissingen. De focus op preventie en positieve gezondheid en de samenwerking tussen de zorgaanbieders levert zichtbare resultaten op.

Op de Kenniswerf wordt zichtbaar ruimte gemaakt voor kennisintensieve bedrijven. En Impuls Zeeland heeft al bijna €9 miljoen gereserveerd voor de financiering van nu in totaal 13 bedrijven. Dat levert werkgelegenheid op en versterking van de innovatiekracht in Zeeland.
Ik werk inmiddels aan de uitvoering van het monitoren van de verschillende fiches. Met hulp van het HZ Kenniscentrum Zeeuwse Samenleving gaan we resultaten, effecten en impact in beeld brengen van (groepen van) fiches uit Wind in de zeilen.

Het is belangrijk om te zien waar de investeringen vanuit Wind in de zeilen uiteindelijk toe leiden. Ik gebruik de monitoring dan ook vooral voor de beleidsbeïnvloeding en niet als afrekenmechanisme. Immers naast de impact van Wind in de zeilen zijn er nog tal van andere factoren die van invloed zijn op de sociaaleconomische structuur in Zeeland en Vlissingen.

30 juni 2024

Siebe Riedstra
Uitvoeringsregisseur Wind in de zeilen

0 3

Aanpak monitoring Wind in de zeilen

Eén van de fiches uit het compensatiepakket betreft de oprichting van het Delta Climate Center. Oplossingen bieden voor een toekomstbestendige, veilige en welvarende Delta is hier het ultieme doel. Met behulp van een zogenaamde 'Theory of change' (verandertheorie) is met stakeholders gesproken waartoe het DCC moet gaan leiden en wat eventuele andere effecten zijn. Dit gesprek leverde overzicht in het beoogde 'veranderpad'. Bijvoorbeeld: nieuwe opleidingen en onderzoeks-activiteiten op korte termijn zorgen op middellange termijn voor een sterker innovatienetwerk en meer innovatieve werkgelegenheid en versterken daarmee op lange termijn de Zeeuws innovatiekracht.

Ook werd in het gesprek inzichtelijk gemaakt hoe de fiches DCC, Kenniswerf en Investeringsfonds Zeeland elkaar versterken in het verstevigen van het Zeeuwse vestigingsklimaat: de 3 fiches moeten gaan zorgen voor meer innovatieve bedrijvigheid op/rond de Kenniswerf en uiteindelijk een impuls geven aan een Living Lab voor Delta Innovatie.

Tot slot was een conclusie dat er bijeffecten te verwachten zijn als je op middellange termijn meer jongeren in Vlissingen en Zeeland hebt. Denk hierbij aan een verandering in de vraag naar woningen. Al deze inzichten dragen straks bij aan het inrichten van een gerichte monitor om de voortgang rond de belangrijke thema's van het compensatiepakket te kunnen volgen. Deze aanpak wordt ook op de andere fiches van het pakket toegepast.

0 4

Uitgelicht

Physician Assistant in Vlissingen: Marleen van der Horst (tekst en foto door Conny den Heijer)
Marleen van der Horst (34), is in februari 2024 afgestudeerd als Physician Assistent (PA).

Zij was een van de studenten van de zogenaamde 'eerste lichting'. Inmiddels is de opleiding aan de derde lichting toe. Een PA heeft een HBO-Master opleiding gevolgd en beschikt over brede medische kennis en vaardigheden. De PA kan en mag zelfstandig patiënten onderzoeken, diagnoses stellen, behandelen en begeleiden.

De opzet: het inzetten van een PA in een praktijk draagt bij aan efficiëntere zorgverlening, verbeterde patiëntenzorg en vermindert de werkdruk van huisartsen. Als Zeeuwse, woonachtig in Zoutelande werkt ze in de huisartsen-praktijk aan de Govert Flincklaan in Vlissingen en werkt ze als extra kracht op de huisartsenpost in Goes.

“Ik heb mijn opleiding gedaan aan de HAN Nijmegen, mijn eindgesprek had ik op de HZ University of Applied Sciences in Vlissingen. De eerste lichting was een pilot en kon toen nog niet echt terecht op de HZ, nu gelukkig inmiddels wel. Hier in Zeeland was de term PA nog niet ingeburgerd. Huisartsen zagen er nog niet direct de meerwaarde van in. Dat is nu wel veranderd: bijna iedere huisartsenpraktijk heeft wel een PA in zijn of haar praktijk. Dat maakt het voor studenten een stuk aantrekkelijker om de opleiding in Zeeland te volgen en een stageplek met goede begeleiding te vinden. Nu hoef je nog maar om de week naar Nijmegen. Het zou mooi zijn als je de opleiding helemaal in Vlissingen kon volgen. Ik zie het wel gebeuren dat dit binnen afzienbare tijd mogelijk is.”

05

Suzanne Hensels, directeur Strategisch Kenniscentrum Georganiseerde Ondermijnende Criminaliteit (SKC):
(tekst en foto door Conny den Heijer)

Suzanne Hensels, sinds januari 2024 directeur van het SKC: “Wij analyseren welke mondiale dreigingen op Nederland afkomen met een ondermijnend effect op onze nationale veiligheid.”

Criminaliteit ondermijnt onze samenleving. Drugs, grote sommen crimineel geld, zware wapens en liquidaties. Criminaliteit is grensoverschrijdend en dringt inmiddels overal door. Hoe krijg je daar grip op... Daarvoor heb je in elk geval goed en deskundig personeel nodig.

“Georganiseerde misdaad opereert grenzeloos en heeft effect op onze nationale veiligheid en leefbaarheid in onze steden en wijken. Het SKC is een onderdeel van Law Delta waar onder andere de hoog beveiligde rechtbank en extra beveiligde gevangenis (Justitieel Complex Vlissingen) deel van uitmaken. Dit als onderdeel van het compensatiepakket 'Wind in de Zeilen'. Om aan kennis en expertise te komen werkt het SKC onder andere samen met de UCR en de HZ. Van de 23 medewerkers die wij momenteel in dienst hebben zijn er 11 met een Zeeuwse connectie. Verder geven twee collega's, die HZ voormalig student waren, nog één dag per week les op de HZ. Wij voeren onafhankelijk internationaal onderzoek naar georganiseerde misdaad uit via corridor studies en monitoring. De gebeurtenissen elders in de wereld (bv gewapende conflicten) kunnen een ondermijnend effect hebben op onze nationale veiligheid waarvan we de trends, analyses en ontwikkelingen zullen gaan delen. De duiding van onze analyses doen we onder andere met wetenschappers, data scientists en experts van onze partnerorganisaties zoals politie, Fiscale Inlichtingen en Opsporingsdienst (FIOD), Belastingdienst, Koninklijke Marechaussee, Douane en het Openbaar Ministerie.”

0 6

Luc Verschuren (41), onderzoeker aan het HZ Kenniscentrum Zeeuwse Samenleving
(tekst en foto door Conny den Heijer)

Hij is een geboren en getogen Zeeuw; Luc Verschuren. Na 15 jaar in Den Haag te hebben gewoond kwam hij met zijn gezin terug naar het Zeeuwse en naar volle tevredenheid. Hij is werkzaam bij HZ Kenniscentrum Zeeuwse Samenleving waar hij onderzoek doet naar de kwaliteit van leven in Zeeland. Het volgen van ontwikkelingen, ofwel monitoring, is een van de aspecten hiervan.

Zo onderzoekt en monitort hij brede welvaart in Zeeland. Daarbij gaat het feitelijk over alles wat mensen van waarde vinden, met aandacht voor de balans tussen economische-, sociale- en omgevingscomponenten van de regio. Monitoring is een kwestie van lange adem: soms duurt het zelfs jaren voor er enig effect zichtbaar is.

Luc werkt momenteel aan de monitoring van het compensatiepakket Wind in de Zeilen. Wat is de tussenstand van de beoogde effecten zoals werkgelegenheids-cijfers, het aantal studenten, opleidingen, reistijdbaten en nieuwe bedrijven die zich vestigen? En zijn er ook al indirecte effecten zichtbaar van de investeringen door Wind in de zeilen? Met deze monitoringsmethode worden de effecten periodiek vastgelegd en kan gemeten worden of de sociaaleconomische structuur van Vlissingen en van Zeeland verbetert.

Zo is het ook belangrijk om te weten hoe inwoners kijken naar Zeeland. Wat vinden ze prettig aan Zeeland? Wat juist niet? En wat vinden ze belangrijk? Verschuren verheugt zich al op de volgende editie van het inwoneronderzoek 'Leven in Zeeland' dat gepland staat voor 2025. “In 2021 hebben we dit onderzoek ook gedaan en daar hebben toen bijna 13.000 Zeeuwse inwoners aan meegewerkt. Dit onderzoek kan ons straks laten zien wat de verschillen zijn met 2021. Waar het beter gaat en waar het nog beter kan.”

0 7

Bijzonderheden

Fiche B1 Law Delta – Justitieel Complex Vlissingen

Begin dit jaar is de eerste boom gepland. De eerste boom staat symbool voor de groene kraag rondom het JCV die later dit jaar wordt aangeplant.

Fiche B2 Strategisch Kenniscentrum Georganiseerde Ondermijnende Criminaliteit

In januari 2024 is een nieuwe directeur bij het SKC gestart. Er zijn in april 2024 vacatures opengezet voor in totaal 11 fulltime medewerkers.

Fiche C Oprichting Delta Climate Center

Op 10 april 2024 heeft het DCC een druk bezochte (250 personen) bijeenkomst georganiseerd in de Lasloods in Vlissingen: 'Maak kennis met het Delta Climate Center'. Om de ontwikkeling van de gezamenlijke leerlijn te coördineren en aan te jagen zijn twee programmamanagers geworven. In totaal zijn vier (van vijf) hoogleraren en twee (van vier) practoren aangesteld. Voor de andere posities loopt de werving of zijn verkenningen gestart.

Fiche D Fysieke ontwikkeling Kenniswerf Vlissingen

Medio 2024 heeft de gemeenteraad van Vlissingen de Otwikkelvisie Kenniswerf en de grondexploitatie Kenniswerf fase 5 vastgesteld.

Fiche E Vergroten vermogen Investeringsfonds Zeeland

Het Zeeuws Participatiefonds Zeeland heeft geïnvesteerd in het bedrijf The Swaen. Deze mouterij heeft haar productiefaciliteit uitgebreid en verduurzaamd. The Swaen is in Kloosterzande gevestigd en heeft ongeveer 45 fte.
Er is ook een investering van €800.000,- in HelloContainer gedaan. Dit bedrijf heeft een platform ontwikkeld, waarmee je eenvoudig export zeecontainers kan zoeken en boeken. HelloContainer is gevestigd in Goes en heeft ca. 10 fte.

Fiche F1 Intercity Vlissingen - Randstad

In een schriftelijke ronde is, door de Stuurgroep Wind in de zeilen, stap 2 aangepast
De 60 minuten reistijdwinst tussen Vlissingen en Amsterdam uit de oorspronkelijke afspraak blijft behouden. Dit is door middel van een (snelle) overstap op Rotterdam. Deze reistijdwinst wordt per december 2025 gerealiseerd.

Fiche F3 Living Lab Slimme Mobiliteit

De ontwikkelingen rondom de MaaS-router en de uitrol van MaaS-apps in Zeeland lopen goed en wordt ingezet – in samenwerking met het Rijk (IenW) - als basis van Publiek Vervoer voor heel Nederland

Fiche H1 Huisartsen en Physician Assistants

In 2023 zijn er negen (deels) in Zeeland opgeleide huisartsen afgestudeerd. Daarvan hebben vijf huisartsen (waarvan 4 uit de pilot Zeeland) zich gevestigd in Zeeland.
Uiteindelijk zijn er in totaal 19 physician assistants binnen dit pakket opgeleid in Zeeland.

0 8

Vooruitblik

Fiche B1 Law Delta – Justitieel Complex Vlissingen

In de tweede helft van 2024 wordt gestart met de ontwerpfase van het JCV in samenwerking met het consortium waaraan de opdracht wordt gegund.

Fiche B2 Strategisch Kenniscentrum Georganiseerde Ondermijnende Criminaliteit

Het SKC en het Ministerie van JenV werken gezamenlijk aan een O&F-plan voor het SKC. Dit plan zal in 2024 worden afgerond, waarna dit fiche als voltooid kan worden beschouwd.

Fiche C Oprichting Delta Climate Center

Belangrijke mijlpalen voor de komende periode zijn:

- De formele oprichting van de stichting en de eerste subsidieaanvragen via de stichting.
- Wanneer de stichting is opgericht zal het DCC een adviesraad installeren
- De andere twee icoonprojecten (Flexible Deltas en Propelling Circular Economy) zullen starten in de tweede helft van 2024

Fiche D Fysieke ontwikkeling Kenniswerf Vlissingen

De komende periode verwacht de gemeente Vlissingen een aantal aanbiedingen op grond van de Wet Voorkeursrecht Gemeenten en een aantal aankopen te kunnen doen. De komende maanden worden voorbereidingen getroffen voor sloopwerkzaamheden. Tevens wordt er onderzocht of er een (tijdelijke) creatieve ontmoetingsplek voor studenten/ jongeren en bedrijfsleven kan worden gecreëerd op de Kenniswerf.

Fiche F1 Intercity Vlissingen - Randstad

- Met NS wordt de subsidie opgesteld voor de dienst Vlissingen – Breda voor december 2025 tot december 2028.
- Om zicht te hebben op een mogelijke doorontwikkeling van het spoor in Zeeland wordt stap 3 van Wind in de zeilen opgestart: het onderzoek naar een frequentie-verhoging van de Intercitydienst.

Fiche H3: Kerngezondcentra Vlissingen

Na goedkeuring van de verlenging van dit fiche door de Stuurgroep Wind in de zeilen op 3 juli 2024 wordt doorgegaan met het ontwikkelen van een roadmap voor de digitalisering en vervolgens het ontwikkelen van een digitale infrastructuur in diverse deelprojecten.

Fiche I Arbeidsmarkt: impuls werkzoekenden

Na goedkeuring van het aangepaste fiche door de Stuurgroep Wind in de zeilen op 3 juli 2024 wordt er in juli 2024 gestart met de uitvoering.

0 9

Stand van zaken per fiche

Fiche B1	Law Delta – Justitieel Complex Vlissingen	10
Fiche B2	Strategisch Kenniscentrum Georganiseerde Ondermijnende Criminaliteit	14
Fiche C	Oprichting Delta Climate Center	17
Fiche D	Fysieke ontwikkeling Kenniswerf Vlissingen	25
Fiche E	Vergroten vermogen Investeringsfonds Zeeland	30
Fiche F1	Intercity Vlissingen-Randstad	35
Fiche F2	Ontwikkeling Stationsomgeving Vlissingen	40
Fiche F3	Living Lab Slimme Mobiliteit	46
Fiche F4	Rail Gent-Terneuzen	51
Fiche H1	Huisartsen en Physician Assistants	54
Fiche H2	Toekomstbestendige zorginfrastructuur	58
Fiche H3	Kerngezondcentra Vlissingen	64
Fiche I	Arbeidsmarkt: impuls werkzoekenden	70

Bijlage 1 **Afgeronde fiches**

Fiche A	Vergoedingen van gemaakte kosten
Fiche G	Industrie en Haven
Fiche J	Aardgasvrije wijken
Fiche K	Ontvlechten Evides en PZEM

Bijlage 2 **Overzicht rijksuitgaven pakket Wind in de zeilen in 2023 (bedragen x € 1.000)**

1 0

Fiche B1 Justitieel Complex Vlissingen

Samenvatting

Er wordt een Justitieel Complex Vlissingen (JCV) gebouwd met de volgende functies:

1. Een hoog beveiligde zittingslocatie,
2. Een penitentiaire inrichting voor zwaardere doelgroepen met daarbij een extra beveiligde inrichting en een steunpunt van de Dienst Vervoer & Ondersteuning,
3. Een beveiligde faciliteit waar rechters, officieren van justitie en advocaten tijdens zittingsdagen kunnen overnachten en werken.

Het JCV wordt opgeleverd in 2029 en in gebruik genomen in 2030. Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) is trekker van dit fiche en werkt daarin samen met het Rijksvastgoedbedrijf, de Raad voor de Rechtspraak, het Openbaar Ministerie, Gemeente Vlissingen, Provincie Zeeland en het Waterschap Scheldestromen.

Doel, effect en resultaat van het fiche

Het doel van het JCV is uitbreiding van de extra beveiligde capaciteit voor berechting en detentie in Nederland. De combinatie van deze twee onderdelen van de strafrechtketen in één veilige omgeving verkleint de vervoersbewegingen en daarmee het risico op ontvluchting. Daarnaast kunnen justitiële processen efficiënter en veiliger verlopen hetgeen kostenbesparend gaat werken. Voor Vlissingen en de regio heeft de realisatie van het JCV als effect dat er extra werkgelegenheid ontstaat van 500 fte als de penitentiaire inrichting volledig operationeel is en dat er in het algemeen meer economische activiteit gaat ontstaan.
De belangrijkste mijlpalen die tot nu toe zijn gerealiseerd:

- Vaststelling locatiekeuze JCV en visie Stadslandgoed (2021)
- Vaststelling integraal programma van eisen JCV (2022)
- Ondertekening anterieure samenwerkingsovereenkomst (2023)
- Vaststelling aanbestedingsstrategie JCV (2023)
- Bestemmingsplan JCV/stadlandgoed onherroepelijk (2023)
- Bovenlaag terrein JCV gesaneerd van Ontplofbare Oorlogsresten (2023)
- Ceremonie aanplant eerste boom van de groene kraag (2024)
- Ondertekening realisatieovereenkomst ontsluitingswegen (2024)

Tijdsplanning

Volgens de oorspronkelijke planning zou het fiche in 2026 opgeleverd worden. Door een langere benodigde doorlooptijd in de voorbereiding is de opleverdatum verschoven naar eind 2029, ingebruikname staat gepland medio 2030. De tweede kamer is hierover door de minister voor Rechtsbescherming geïnformeerd per brief op 7 december 2022. De oplevering van het fiche is nu voorzien in 2030.

1 1

Planning en realisatie

Planning	Onderwerp	Status
2021-2024	Voorbereiding, aanbesteding en realisatie voor het bouwrijp maken van de grond	loopt
2023-2024	Aanbestedingsprocedure voor het ontwerp, de bouw en het onderhoud van het JCV: **gunning medio 2024**	loopt
2024	Realisatie groene kraag ten behoeve van het JCV	loopt
2024-2027	Ontwerpfase JCV	
2024-2030	Start voorbereiding, werving en selectie personeel/ inrichten organisatie.	
2024-2029	Realisatie ontsluitingswegen ten behoeve van het JCV	
2027-2029	Realisatiefase JCV	
Eind 2029	Oplevering JCV	
Medio 2030	Ingebruikname JCV	

Financiële planning

Voor de financiering van de extra beveiligde zittingslocatie in Vlissingen met de beveiligde overnachtingsfaciliteit wordt structureel vanaf de operationalisatie van het JCV € 3,9 miljoen per jaar beschikbaar gesteld in de begroting van 2025 en verder. Met betrekking tot de extra beveiligde penitentiaire inrichting en het bijbehorende steunpunt van de Dienst Vervoer & Ondersteuning worden de uitgaven op structureel € 52,0 miljoen per jaar geraamd.

Zodra een marktpartij zich heeft ingeschreven voor de aanbesteding, ontstaat er zicht op de verhouding van kosten en het financiële kader voor de bouw van het Justitieel Complex Vlissingen in de begroting. Na de afronding van de ontwerpfase (eind 2027) wordt de definitieve prijs vastgesteld. De investeringskosten voor de realisatie van het JCV worden door het Rijksvastgoedbedrijf vanaf ingebruikname van het complex in 2030 in een jaarlijkse gebruiksvergoeding doorbelast aan DJI en de Raad voor de rechtspraak.

Op basis van de verder geconcretiseerde planvorming voor het JCV-complex is inmiddels wel duidelijk dat de investeringskosten voor de bouw van het complex zeer fors zijn toegenomen door onder andere de stijgende prijzen als gevolg van de Oekraïne-oorlog en de oplopende rentevoet over het te financieren bedrag. Door de vertraging in de oplevering van het complex en aansluitend de ingebruikname medio 2030 kunnen deze kostenstijgingen tot op heden nog worden gefinancierd uit de beschikbare middelen vanaf 2025 – 2029.

In 2023 heeft het ministerie van Justitie en Veiligheid een eenmalige bijdrage gedaan van € 2,4 mln. in de totstandkoming van het stadslandgoed. Met dit gebaar wordt vanuit het ministerie het belang onderschreven van een voortvarende realisatie van het stadslandgoed met als onderdeel daarvan het JCV en de waarde van deze landschappelijke inbedding voor de omgeving.

1 2

Terugblik, vooruitblik, borging en risico's

Terugblik

Het afgelopen jaar is onder regie van het Rijksvastgoedbedrijf de aanbestedingsprocedure doorlopen met marktpartijen voor de opdracht voor het ontwerp, de bouw en het onderhoud van het JCV. De aanbesteding is in de laatste fase aangekomen en de gunningsbeslissing, waarmee de opdracht wordt verstrekt aan een consortium, kan naar verwachting in de zomer 2024 worden genomen .

Begin dit jaar heeft een ceremonie plaatsgevonden voor de aanplant van de eerste boom, die symbool staat voor de groene kraag rondom het JCV die later dit jaar wordt aangeplant. Voor de invulling van het stadslandgoed ten zuiden van het JCV is, onder regie van de gemeente, een werkgroep van start gegaan om dit nader vorm te geven.

Het ontwerp van de ontsluitingswegen naar het JCV is de afgelopen periode verder uitgewerkt. Met het Waterschap en betrokken partijen wordt verkend of het haalbaar is om voor ingebruikname van het JCV de geplande dijkversterking in combinatie uit te voeren met de benodigde aanpassing aan de Oostelijke Bermweg (hoofdontsluitingsweg JCV).

Het ministerie van Justitie en Veiligheid en het Rijksvastgoedbedrijf hebben een zienswijze ingediend tegen de ontwerpvergunning voor een geitenhouderij in de nabijheid van het van het JCV. Een eventuele vergunning voor de geitenhouderij kan, in verband met de gezondheidsrisico's, grote gevolgen hebben voor de komst van het JCV. De toetsing van de vergunning ligt bij de gemeente (besluit eind augustus 2024).

Vooruitblik

- 2024: start ontwerpfase JCV met het consortium waaraan de opdracht wordt gegund.
- 2024: aanleg van de groene kraag rondom de locatie van het JCV.
- 2024: start uitvoering van de werkzaamheden voor de diepte detectie ten behoeve van de sanering van de ontplofbare oorlogsresten op locatie.
- 2024: verdere uitwerking van het ontwerp en voorbereiding realisatie voor de verbreding van ontsluitingswegen.
- 2024: besluitvorming over het al dan niet gecombineerd uitvoeren van de dijkversterking en de verbreding van de Oostelijke Bermweg (hoofdontsluitingsweg voor het JCV).
- eind 2024 – begin 2025: opstarten van activiteiten in het kader van werving & selectie door project Ingebruikname JCV

Risico's

- Onvoorziene issues in het bouwproces kunnen impact hebben op de planning en kosten;
- Krapte op de arbeidsmarkt kan impact hebben op de werving en selectie van het personeel van de penitentiaire inrichting in het JCV;
- Tijdige gereedheid van de verbreding van de ontsluitingswegen naar het JCV;
- Gezondheidsrisico als gevolg van mogelijke komst van een geitenhouderij.

Vanuit het project worden risico's actief gemonitord en beheersmaatregelen genomen om risico's te voorkomen of de gevolgen te beperken. Zoals het naar voren trekken van werkzaamheden (zoals sanering en de aanpassing van de toegangswegen) in de planning en het tijdig opstarten van de werving en selectie van personeel.

14

Fiche B2: Strategisch Kenniscentrum Georganiseerde en Ondermijnende Criminaliteit (SKC)

Samenvatting

Het Strategisch Kenniscentrum Georganiseerde en Ondermijnende Criminaliteit (SKC) heeft tot doel een gezaghebbend, integraal strategisch beeld te maken van de aard, omvang, trends en ontwikkelingen in fenomenen van georganiseerde ondermijnende criminaliteit. Met dit beeld ontvangen bestuur, gezag en partnerorganisaties richting bij het bepalen van de strategische koers van de ondermijningsaanpak. Hierdoor blijft de aanpak wendbaar en up to date, waarbij wordt ingespeeld op de grootste dreigingen die van georganiseerde criminaliteit uitgaat, en samenhangende, effectieve opvolging aan strategische keuzes kan worden gegeven. Het SKC is sinds 2021 gevestigd aan het Bellamypark in Vlissingen en op 1 juni 2022 formeel door de Minister van Justitie en Veiligheid geopend. De bouwfase van het SKC is in 2023 afgerond. In de komende jaren zal het SKC zich als organisatie doorontwikkelen, in lijn met de ontwikkeling van zijn opdracht binnen de ondermijnings-aanpak.

Uitvoeringspartij

Opdrachtgeverschap en beheer van het SKC berusten bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid. De inhoudelijke sturing op de taakvervulling van het SKC vindt plaats in nauwe samenspraak met partnerorganisaties en de gremia waarin zij samenwerken, in het bijzonder de Stuurgroep Nationale Samenwerking tegen Ondermijnende Criminaliteit (NSOC).

Doel, effect en resultaat van het fiche

Sinds 2023 is de bouwfase van het SKC afgerond. Daarmee is de doelstelling van het fiche volledig gerealiseerd. In de voortgangsrapportage wordt daarom voortaan inzicht gegeven in de doorontwikkeling van het SKC naar een grotere mate van taakvolwassenheid en organieke volwassenheid. In het kader van Wind in de zeilen zal het SKC naar verwachting een klein positief effect hebben op de werkgelegenheid in de regio. Daarnaast heeft de vestiging van het SKC met een landelijke uitstraling een positief effect op het imago van Vlissingen.

15

Tijdsplanning

De actuele opgave met betrekking tot het SKC bestaat uit twee delen: een inhoudelijke en een organisatorische opgave. Inhoudelijk werkt het SKC in 2024 aan een beschrijving van zijn productportfolio. Hierin staat het dreigingsbeeld centraal, dat zich in samenspraak met alle relevante partners zal ontwikkelen tot het beoogde richtinggevende product voor strategische besluitvorming. Tegelijkertijd wordt het SKC verder versterkt met medewerkers die nodig zijn om deze opdracht uit te voeren. Onderdeel van de organisatorische ontwikkeling is de opstelling van het Organisatie- en Formatierapport voor het SKC, dat naar verwachting eind 2024 gereed zal zijn.

Planning

Jaar	Termijn	Inhoud
2024	Q2	werving en selectie personeel kernfuncties SKC en Oost Europa Corridor gereed
2024	Q3/Q4	start 13 nieuwe medewerkers en Afrika Corridor en Europa Corridor gereed
2024 2025	Q4 Q1/Q2	corridors Zuid Oost Azië en Oceanië en eerste Strategisch Dreigingsbeeld Ondermijning.

Financiële planning

Voor de totale financiering van het fiche is structureel € 5,3 miljoen beschikbaar gesteld (waarvan € 2 miljoen structureel vanuit Wind in de zeilen). In de onderstaande tabel is te zien hoe de totale beschikbare middelen zijn begroot en gerealiseerd voor het SKC.

Begroting en realisatie

	Totale begroting SKC	Wind in de zeilen-budget	Uitgaven (reeds gedane en geplande uitgaven)
2021	€ 2.340.000	€ 1.000.000	€ 979.963
2022	€ 4.400.000	€ 1.500.000	€ 3.153.896
2023	€ 5.295.000	€ 2.000.000	€ 4.614.896
2024	€ 5.295.000	€ 2.000.000	€ 5.295.000

16

Terugblik, vooruitblik, borging en risico's

Terugblik

Nieuwe directeur en werving nieuwe medewerkers

Het jaar 2024 staat voor het SKC in het teken van vernieuwing en groei. In januari 2024 is een nieuwe directeur bij het SKC gestart. Vervolgens is in het voorjaar van 2024 een wervingsactie gestart om het SKC te versterken in verband met het afscheid van een aantal medewerkers in 2023 en het aantrekken van expertise die nodig is voor uitvoering van zijn opdracht. Hiertoe zijn in april 2024 vacatures opengezet voor in totaal 11 fte. Daarvan zijn per eind juni 10 fte ingevuld, waarvan 9 door Zeeuwen. De standplaats van deze functies is Vlissingen.

Vooruitblik

Organisatie & formatie plan (O & F-plan)

SKC en het Ministerie van JenV werken gezamenlijk aan een O&F-plan voor het SKC. Dit plan zal in 2024 worden afgerond.

17

Fiche C : Delta Climate Center

Samenvatting

Dit fiche betreft het oprichten van het Delta Climate Center (DCC) voor water, energie, voedsel en bio-grondstoffen. In het DCC, gevestigd op de Kenniswerf in Vlissingen, bundelen zes onderwijs- en kennisinstellingen hun krachten: Scalda, HZ University of Applied Sciences, University College Roosevelt, Koninklijk Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee (NIOZ), Universiteit Utrecht en Wageningen University and Research.

De betrokken departementen zijn de ministeries van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), Landbouw, Natuur en Voedsel-kwaliteit (LNV), Infrastructuur en Waterstaat (IenW) en Economische Zaken en Klimaat (EZK). Daarnaast zijn o.a. betrokken: het Rijk (ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), Provincie Zeeland, Gemeente Vlissingen, Dockwize, Impuls Zeeland en Economic Board Zeeland.

Doel, effect en resultaat van het fiche

De missie van het DCC is om door middel van onderzoek en onderwijs een bijdrage te leveren aan een duurzame toekomst voor deltagebieden wereldwijd. De kernopdracht van het centrum is om in de Zeeuwse delta innovatieve oplossingen te realiseren voor een duurzame, klimaatbestendige, welvarende en leefbare delta. Door het ontwikkelen en geven van onderwijs, het doen van onderzoek, door valorisatie van resultaten en de ontwikkeling van kansen voor het bedrijfsleven wordt deze opgave ingevuld.

De beoogde resultaten van het DCC zijn zeer divers. Hieronder zijn ze weergegeven in drie categorieën:

- Sociaal economische impact/leefbaarheid:
  - Instroom van minimaal 130 (inter)nationale mbo en hbo studenten per jaar, waarvan een deel na hun studie in Zeeland zal blijven wonen en werken;
  - Minimaal 40 wo studenten per jaar volgen een deel van hun masteropleiding (3-6 maanden) in Zeeland) o.a. door deel te nemen aan projectwerk;
  - Toestroom van nieuwe (jonge) inwoners die een rol spelen in het maatschappelijk leven in Zeeland.
- Effect op de werkgelegenheid:
  - Het DCC draagt bij aan het creëren van werkgelegenheid in Zeeland; direct door (tijdelijke) posities te creëren (100 FTE) in het kader van DCC-activiteiten en indirect door een versterkende kennisintensieve bijdrage te leveren aan het hele ecosysteem, hetgeen nieuwe bedrijvigheid bevordert;
  - Het DCC versterkt de kennisbasis van de huidige werknemers door bijvoorbeeld LLO-activiteiten en/of deeltijdstudenten die direct in het bedrijf waar ze werken impact maken.
- Impact op het vestigingsklimaat:
  - Versterking van de positie van Zeeland als kennisregio op het gebied van water, voedsel en energie door de komst van een hoogwaardig kenniscentrum met internationale uitstraling;
  - Versterking van het academisch klimaat in Zeeland.

Bovendien draagt het DCC inhoudelijk bij aan het versterken van de leefbaarheid in Zeeland, denk hierbij bijvoorbeeld aan bescherming tegen het water en tegen verdroging. Daarnaast draagt het bij aan een betere balans tussen verschillende functies in Zeeland (zoals natuur, voedselproductie, recreatie en wonen).

Tijdsplanning

Voor de jaren 2023-2032 zijn er middelen vanuit het Rijk en Provincie Zeeland voor het DCC beschikbaar.
Tot en met juni 2024 is vanuit het ministerie van OCW gewerkt met individuele projectsubsidies aan deelnemende partijen, in verband met nog niet kunnen oprichten van de stichting als rechtspersoon, gedurende de voorhang bij de Staten Generaal. Met Provincie Zeeland is voor deze periode overeengekomen dat de kosten met terugwerkende kracht vanaf januari 2024 gedekt zullen worden. De voorhang is in april 2024 afgerond. Daarmee is de weg voor de oprichting van de stichting DCC. De samenwerkingsovereenkomst is getekend en de stichting zal na oprichting (de akte van oprichting is op 21 juni 2024 ondertekend), de instellingssubsidie aanvragen bij de provincie Zeeland en het ministerie van OCW.
Verwacht wordt dat de stichting DCC in de tweede helft van 2024 volledig gestart is en financiering ontvangt.

Beoogde fasering

Jaar	Fase	Belangrijke actielijnen
2023-2025	Opstart	- Formele oprichting (per 21 juni 2024) - Community building - Positionering en benchmarking
2026-2030	Groei en opschaling	- Toenemend een 'outside-in' manier van werken - Overgang van samenwerking op projectbasis naar langlopende strategische partnerschappen
2031-2032	Bestendiging en transformatie	- Juridische verankering van het financieringsmodel van DCC na Wind in de zeilen

Financiële planning

De totale bijdrage van het Rijk aan het DCC vanuit Wind in de Zeilen bedraagt € 68.410.000,- incl. btw. Provincie Zeeland stelt € 20 miljoen (incl. btw) beschikbaar voor het DCC.

In onderstaande tabel is te zien hoe de totale beschikbare middelen over de jaren zijn begroot voor de verschillende onderdelen van het fiche. Daarnaast is te zien hoe het staat met de reeds uitgegeven middelen en de planning van toekomstige uitgaven.

Begroting, realisatie en financiële planning

Jaar	Begroting DCC vanuit Wind in de zeilen	Uitgeven (reeds gedane en geplande)
2023	€ 1.077.000	€ 930.240
2024	€ 8.587.213	€ 8.603.520
2025	€ 11.764.158	€ 11.780.465
2026	€ 12.962.820	€ 12.979.129
2027	€ 11.777.329	€ 11.793.637
2028	€ 10.467.253	€ 10.483.559
2029	€ 10.279.237	€ 10.295.543
2030	€ 8.207.181	€ 8.223.487
2031	€ 7.623.451	€ 7.639.758
2032	€ 5.664.355	€ 5.680.662
Totaal	**€ 88.410.000**	**€ 88.410.000**

Terugblik, vooruitblik, borging en risico's

Terugblik

Governance

De Raad van Bestuur van stichting DCC in oprichting is sinds 1 oktober 2023 in functie. Het directieteam is sinds 1 januari 2024 compleet.

Onderzoek

Voor het eerste icoonproject (Delta Protein) is de werving gestart. De andere twee icoonprojecten zijn op hoofdlijnen bekend (Flexible Deltas en Propelling Circular Economy in Zeeland). Er worden diverse werksessies georganiseerd om ook die projecten verder vorm te geven. Hierbij gaat het niet alleen om krachtenbundeling op inhoud, maar ook om het verkennen van verschillende samenwerkingsvormen, onderling en met stakeholders.
In totaal zijn vier (van vijf) hoogleraren en twee (van vier) practoren aangesteld. Voor de andere posities loopt de werving of zijn verkenningen gestart.

Onderwijs

Om de ontwikkeling van de gezamenlijke leerlijn te coördineren en aan te jagen zijn twee programmamanagers geworven. Zij worden voor 50% gefinancierd door het DCC en voor 50% door Scalda en HZ. Hierdoor is meteen de nodige slagkracht binnen de beide onderwijspartners georganiseerd voor de implementatie van de gezamenlijke leerlijn. Een onderwerp waar nu al veel energie in zit en waar al diverse concrete casussen worden opgepakt is: projectwerk in gemengde studententeams op basis van vraagstukken van stakeholders en in samenhang met de thema's van de icoonprojecten.

2 1

Co-creatie/Business development

Het DCC verbindt en versterkt bestaande netwerken en activiteiten en trekt hierbij samen op met partijen zoals Impuls Zeeland en Dockwize. Ook wordt met diverse partijen buiten Zeeland (o.a. Universiteit Gent, Deltares, Deltaprogramma) verkend op welke thema's en op welke manier krachten te bundelen. Momenteel worden een programmamanager co-creatie en een postdoc onderzoeker geworven. Deze laatste zal zich richten op het verzamelen, ontwikkelen en toepassen van co-creatie aanpakken. De programmamanager zal zorgdragen voor de daadwerkelijke implementatie.

Profilering

Op 10 april 2024 heeft het DCC een grote bijeenkomst georganiseerd in de Lasloods in Vlissingen: 'Maak kennis met het Delta Climate Center'. Het event kon rekenen op een hoge opkomst (±250 deelnemers), waaronder veel bestuurders. Tijdens de bijeenkomst is een introductievideo over het DCC gelanceerd. Kort daarna is de LinkedIn pagina actief in gebruik genomen. Omroep Zeeland, de PZC en Trouw hebben bekendheid gegeven aan de start van het DCC.

Juridische en financiële zaken

De samenwerkingsovereenkomst tussen de oprichtende partijen en de concept stichtingsstatuten zijn gereed. De volgende subsidieaanvragen, via de stichting, worden in goed overleg met het ministerie van OCW, Provincie Zeeland en Gemeente Vlissingen voorbereid.

Vooruitblik

Governance

Wanneer de stichting is opgericht zal het DCC een adviesraad installeren. Gedacht wordt aan een goede balans tussen:

- inhoudelijke experts die een goed beeld hebben van wat wereldwijd gebeurt op het gebied van deltavraagstukken/transitievraagstukken (inhoud);
- vertegenwoordigers van Zeeuwse organisaties die een goed beeld hebben van de vraagstukken die spelen in Zeeland (impact);
- ervaringsdeskundigen die een goed beeld hebben van vergelijkbare verregaande samenwerkingsvormen, in de waaier en PPS (organisatie-ontwikkeling).

Onderzoek

De andere twee icoonprojecten zullen starten in de tweede helft van 2024. Onder leiding van de wetenschappelijk directeur worden de icoonprojecten, in samenspraak met stakeholders, doorontwikkeld in bredere thema's met een kennisagenda voor de lange termijn. Voorts wordt ingezet op invulling van (het merendeel van) de DCC-aanstellingen (5 hoogleraren, 3/4 lectoren, 4 practoren, 2/3 tenure trackers).

Onderwijs

Diverse bestaande onderwijsprogramma's worden aangepast ten behoeve van de gezamenlijke leerlijn. Ook zijn diverse nieuwe opleidingen in ontwikkeling. Als alles volgens plan verloopt dan kunnen de eerste geheel nieuwe opleidingen in september 2025 starten.

Co-creatie/Business development

In 2024 wordt ingezet op het beter zichtbaar maken van hetgeen DCC te bieden heeft voor specifieke partijen (bedrijven, gemeentes, etc.), o.a. door sterke voorbeeldprojecten te identificeren en ontwikkelen. Als inspiratie en springplank wordt gebruik gemaakt van lopende samenwerkingen tussen Zeeuwse partners en de DCC-founders. Specifiek wordt rond de drie icoonprojecten samenwerking met stakeholders vormgegeven. Gaandeweg zullen de co-creatie activiteiten steeds meer een 'outside-in' karakter krijgen.

Profilering & engagement

Naast eigen activiteiten wil het DCC goed zichtbaar zijn in activiteiten die door derden georganiseerd worden en op verschillende locaties in Zeeland. Om ook de inwoners van Zeeland te bereiken zal een gerichte publiekcampagne worden opgezet. Een belangrijke werkvorm die in 2024 conceptueel ontwikkeld zal worden is het instrument 'toekomstverbeelding/foresight'. Dit jaarlijks terugkerende event dient meerdere doelen: profilering (laten zien wat er gedaan wordt), verbinding (in co-creatie met DCC-betrokkenen en stakeholders komen tot een gezamenlijk toekomstbeeld) en herijking (vanuit dat gezamenlijke toekomstbeeld 'backcasten' wat er samen moeten worden gedaan om die toekomst vorm te geven).

Juridische en financiële zaken

Een belangrijke mijlpaal voor de komende periode is de eerste subsidieaanvraag via de stichting. Verder is een handleiding 'financiële richtlijnen en randvoorwaarden' in ontwikkeling.

Borging

De borging van resultaten gebeurt per activiteit. Bij ieder op te zetten onderzoeksproject wordt bijvoorbeeld al in het ontwerpplan opgenomen hoe de resultaten wetenschappelijk worden geborgd (in publicaties en artikelen), hoe deze in de maatschappij worden toegepast en hoe deze via het onderwijs worden overgedragen. De onderwijsactiviteiten hebben het karakter van een tijdelijke impuls. Het DCC financiert slechts de ontwikkeling van nieuwe onderwijsprogramma's of de vernieuwing van bestaande programma's. Het (ver)nieuw(d)e onderwijs wordt daarna blijvend -op eigen kosten- door de betrokken partijen gegeven. De aan te stellen programmamanager co-creatie draagt zorg voor continuïteit in valorisatie en business development.

Risico's

Welke risico's worden voorzien voor een succesvolle realisatie van het fiche op het gebied van:

- **Inhoud:** de maatschappelijke urgentie van het thema 'duurzame deltatransities' is groot en de openstaande vragen die nog onderzocht moeten worden zijn talrijk. Daarvoor is een veelvoud aan disciplines vereist en een goede afstemming tussen landelijk, regionaal en lokaal niveau. Dit vergt samenwerking met een grote diversiteit aan stakeholders, die andere opvattingen kunnen hebben over het belang van bepaalde inhoudelijke thema's. Het DCC zet daarom stevig in op co-creatie en citizen-engaged learning als methodieken om te komen tot oplossingen en nieuwe kansen met concreet handelingsperspectief en breed draagvlak;
- **Planning/implementatie:** de huidige arbeidsmarktkrapte kan het lastig maken om nieuwe posities ingevuld te krijgen. Dit betreft zowel de DCC-aanstellingen alsook de tijdelijke onderzoekposities (PhD, postdoc). Vertraging in het kunnen aannemen van mensen heeft een na-ijleffect voor wat betreft de bestedingen als geheel. Daarom wordt tegelijkertijd ingezet op het vrijmaken van huidige medewerkers in de betrokken partnerorganisaties, zodat de activiteiten kunnen starten. Ook voor het aantrekken van nieuwe studenten geldt dat hierbij factoren meespelen waar het DCC weinig invloed op heeft (o.a. de internationaliserings-discussie, de aantrekkelijkheid van Vlissingen als studentenstad, etc.).

- **Financiën:** Over de verschuldigde BTW kan nog geen uitsluitsel worden gegeven. Hierover is advies opgevraagd en de scenario's zijn bekend. Het dossier kan pas aan de belastingdienst worden voorgelegd voor een definitieve uitspraak als de beschikkingen zijn ontvangen. In de financiële planning is hiermee rekening gehouden. Daarnaast zal gedurende de looptijd rekening gehouden moeten worden met kostenstijging/indexering.

- Tenslotte dient al in dit prille stadium nagedacht te worden over de bestendiging van het DCC op de lange termijn (d.w.z. na de startfinanciering vanuit Wind in de zeilen). Daarvoor worden verschillende modellen verkend. De structurele bekostiging van kennisinstellingen in de regio is hierbij een belangrijk punt van zorg.

Fiche D Fysieke ontwikkeling Kenniswerf Vlissingen

Samenvatting

De Kenniswerf Vlissingen heeft de potentie om door te groeien naar een toonaangevende campus in Zeeland met spin-off voor heel Zeeland. Om de fysieke ontwikkeling van de Kenniswerf te versnellen heeft het Rijk eenmalig € 15 miljoen beschikbaar gesteld voor de ontwikkeling en revitalisering van dit gebied en daarmee een versnelde vestiging van nieuwe bedrijven op de Kenniswerf mogelijk te maken. Mooi succes is dat in april 2024 het Delta Climate Center (DCC, fiche C) is gelanceerd op de Kenniswerf. Dit levert banen op en een instroom van studenten. Door dit gebied verder te ontwikkelen en te revitaliseren komen er meer vestigingsmogelijkheden voor kennisintensieve bedrijven zoals ontwikkel-, test- en demofaciliteiten en starters, al dan niet verbonden aan het DCC.

Doordat ook het vermogen van het Investeringsfonds Zeeland (fiche E) is vergroot, kunnen kennisintensieve bedrijven worden aangetrokken; dit fonds geeft potentiële bedrijven een extra duwtje in de rug om zich op de Kenniswerf te vestigen. De ontwikkeling van de nabijgelegen Stationsomgeving Vlissingen (fiche F2) sluit hier mooi bij aan.

De gemeente Vlissingen is de trekker van dit fiche. In dit fiche wordt samengewerkt met vertegenwoordigers van het ministerie van BZK, de provincie Zeeland, Dockwize, Impuls en de kennisinstellingen (HZ University of Applied Sciences, Scalda en University College Roosevelt). Van belang is om de onderlinge samenhang tussen de fiches C, D, F2 en mogelijk ook met fiche B2 (in verband met het Strategisch Kenniscentrum Georganiseerde en Ondermijnende Criminaliteit (SKC) gevestigd in Vlissingen) te blijven bewaken.

2 6

Doel, effect en resultaat van het fiche

Het uiteindelijke doel is om de Kenniswerf uit te laten groeien tot een toonaangevende campus voor Zeeland met spin-off voor heel Zeeland. Binnen de Kenniswerf komen meer vestigingsmogelijkheden voor nieuwe ontwikkel-, test- en demofaciliteiten (zoals meegenomen in de plannen voor het Delta Climate Center), starters, scale-ups en R&D afdelingen.
In het kader van Wind in de zeilen is de output van de Kenniswerf tweeledig:

- Een sociaaleconomisch effect; het creëren van een groei- en landingsplaats voor ontwikkel- en testlocaties, demolocaties en innovatieve en ambitieuze bedrijven draagt sterk bij aan de ambitie om de Kenniswerf de innovatieve broedplaats te laten zijn.
- Een werkgelegenheidseffect; circa 380 voltijdbanen als gevolg van het landen van nieuwe bedrijven op de Kenniswerf en in de regio. Door op de Kenniswerf te werken met groeiformules wordt continu nieuwe werkgelegenheid gecreëerd en gestimuleerd.

Dit fiche richt zich op strategische grondverwerving ten behoeve van vestiging van nieuwe bedrijven die passen bij het profiel en de ambitie van de Kenniswerf (zie vorige pagina).

Tijdsplanning

Volgens de oorspronkelijke planning zou dit fiche in 2025 opgeleverd worden. Door enerzijds de meer uitgebreide planvormingsfase, welke geleid heeft tot een breed gedragen ontwikkelvisie Kenniswerf, en anderzijds een te optimistische planning voor wat betreft de snelheid van uitvoering (m.n. grondverwervingen) zal de planning van dit fiche worden aangepast.

Na besluitvorming over de ontwikkelvisie medio 2024 zal meer duidelijkheid ontstaan over de doorlooptijd van dit project. Hieronder een inschatting van de planning:

Oorspronkelijke planning en realisatie

Jaar	Oorspronkelijke planning	Gerealiseerd en meest actuele planning
2020-2021	Vaststellen ontwikkelplan	Gerealiseerd
2021	Uitbetaling SPUK	Gerealiseerd
2021	Vaststellen ontwikkelvisie, inclusief grondexploitatie	Juni 2024
2021-2024	Aankoop percelen	Op dit moment zijn 3 panden (4 percelen) aangekocht. Nieuwe planning volgt na vaststelling ontwikkelvisie

Punten van aandacht qua planning voor de komende periode:
- Grondverwervingen en verwervingsstrategie

27

Financiële planning

Voor de financiering van dit fiche is een SPUK beschikbaar gesteld van € 15 miljoen (inclusief btw): € 1 miljoen voor planvorming en € 14 miljoen voor de uitvoering. De afgelopen jaren is een deel van dit bedrag besteed aan planvorming en aankoop van percelen.
In de onderstaande tabel is te zien hoe de totale beschikbare middelen zijn begroot voor de verschillende onderdelen van het fiche.
Daarnaast is ook te zien hoe het staat met de reeds uitgegeven middelen. De planning van de toekomstige uitgaven volgt na besluitvorming over de ontwikkelvisie.

Begroting, realisatie en financiële planning

	Begroting Wind in de zeilen	Uitgaven (reeds gedane en geplande uitgaven)
2021	€ 960.000 (exclusief btw) tbv planvorming	
2021-2023	Planvorming	€ 286.705
2021	€ 14 mln (inclusief btw) tbv uitvoering (m.n. aankopen percelen)	
2024	Aankopen percelen	€ 523.027

Terugblik, vooruitblik, borging en risico's

Terugblik

In het afgelopen half jaar zijn 3 panden aangekocht, zijn 3 locaties aangeboden aan de gemeente op grond van de Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg) en zijn vele gesprekken met eigenaren van Wvg percelen gevoerd.

Om ruimtelijke sturing op het gebied te behouden is in december 2023 opnieuw een voorbereidingsbesluit genomen door de gemeenteraad. Dit voorbereidingsbesluit is tot medio 2025 van kracht.

Met het vaststellen van de omgevingsvisie op 21 maart 2024 is tevens de Wvg (met het inwerking treden van de omgevingswet: 'voorkeursrecht') verlengd voor een periode van 3 jaar. De eigenaren in het gebied zijn over deze verlenging geïnformeerd.

Het afgelopen half jaar is de ontwikkelvisie Kenniswerf in cocreatie met HZ, Scalda en Dockwize in concept afgerond. Alle partijen hebben hun commitment uitgesproken over de ontwerp visie. Vervolgens heeft het college een besluit genomen over de ontwerp ontwikkelvisie Kenniswerf en is deze ter inzage gelegd.
Tijdens de ter inzage legging heeft een informatiebijeenkomst voor de gemeenteraad plaatsgevonden en een inloopbijeenkomst voor alle bedrijven en bewoners van de Kenniswerf.

Medio 2024 heeft de gemeenteraad van Vlissingen de ontwikkelvisie Kenniswerf en de grondexploitatie Kenniswerf fase 5 vastgesteld.

Vooruitblik

Ook de komende periode verwacht de gemeente Vlissingen een aantal aanbiedingen op grond van de Wvg en een aantal aankopen te kunnen doen. Voor één pand is dit al concreet. Hiervoor wordt op dit moment de koopovereenkomst voorbereid.

Met deze aankopen wordt ruimte gecreëerd om vestiging van kennisintensieve bedrijven, die bijv. ontstaan als spin-off van het DCC, op de Kenniswerf mogelijk te maken.
De komende maanden worden voorbereidingen getroffen voor sloopwerk-zaamheden. En er wordt onderzocht of er een (tijdelijke) creatieve ontmoetingsplek voor studenten/ jongeren en bedrijfsleven kan worden gecreëerd op de Kenniswerf.

Met de vaststelling van de visie door de gemeenteraad, zullen de lopende gesprekken om te komen tot minnelijke verwerving van de Wvg-percelen, geïntensiveerd worden.

In de tussentijd worden voorbereidingen getroffen voor de wijziging van het omgevingsplan voor de campusontwikkeling Kenniswerf.

29

Risico's

Welke risico's worden voorzien voor een succesvolle realisatie van het fiche op het gebied van:

- **Planning:** zoals aangegeven zal dit fiche niet in 2025 afgerond zijn. Bij de volgende voortgangsrapportage wordt een geactualiseerde planning voorgelegd.
- **Financieel:** op dit moment is nog maar een beperkt deel van de verkregen € 15 miljoen besteed. Na vaststelling van de visie door de gemeenteraad, zullen de lopende gesprekken om te komen tot minnelijke verwerving van de in dit fiche genoemde percelen geïntensiveerd worden c.q. kan meer actief ingezet worden op grondverwervingen, waardoor de verwachting is dat de middelen sneller ingezet kunnen worden.

Fiche E : Vergroten vermogen Investeringsfonds Zeeland

Samenvatting

Voor het versterken van de onderwijs- en kennisinfrastructuur in Zeeland en specifiek de oprichting van het Delta Climate Center, heeft het Rijk haar inbreng in het Investeringsfonds Zeeland vergroot met in totaal € 20 miljoen. Deze middelen zijn bestemd voor:

- Het aantrekken van kennisintensieve bedrijven voor Zeeland door het fondsvermogen van het Zeeuws Participatiefonds 3 B.V. op te hogen met € 15 miljoen,
- Het investeren in startups, scale-ups en groeiende ondernemingen, onder andere (maar niet alleen) op de Kenniswerf. Zo wordt InnoGo! versterkt (€ 3,5 miljoen) en wordt de fondsomvang van het Zeeuws Participatiefonds 2 B.V. verhoogd met € 1,5 miljoen voor vervolginvesteringen in deze bedrijven.

De trekker van dit fiche is het Investeringsfonds Zeeland, en werkt samen met Provincie Zeeland en het ministerie van EZK.

Doel, effect en resultaat van het fiche

Het Rijk heeft in totaal € 20 miljoen ter beschikking gesteld aan het Investeringsfonds Zeeland (waarvan de laatste bijdrage dit jaar is overgemaakt) met als doel het structureel versterken van:

- Het Zeeuwse vestigingsklimaat: met het vergroten van het investeringsvermogen van het Investeringsfonds Zeeland vergroot de provincie structureel de kans op meer succesvolle acquisitie van kennisintensieve bedrijven, zodat Zeeland aantrekkelijker wordt voor hoger opgeleiden en andere potentiële bedrijven (magneetwerking).
- De werkgelegenheid in Zeeland: hoogwaardige kennisbedrijven brengen toegevoegde waarde met zich mee. Kennisintensieve bedrijven creëren ook hoogwaardige werkgelegenheid voor de lange termijn. Er wordt extra werkgelegenheid verwacht: 400 fte voor € 20 miljoen. Inmiddels is – gezien de zeer krappe arbeidsmarkt – het creëren van werkgelegenheid geen doel op zich meer.
- De sociaaleconomische structuur in Zeeland: het is wenselijk dat de verhouding theoretisch en praktisch opgeleiden beter in balans komt in Zeeland. Het aantrekken van kennisintensievere bedrijven helpt hierbij. Dit zorgt tevens voor een meer gevarieerde arbeidsmarkt, waardoor de mogelijkheid tot vestiging van ‚nieuwkomers' wordt vergroot.

3 1

Investeringen vanuit het Zeeuws Participatiefonds:

- De eerste investering vanuit het Zeeuws Participatiefonds is gerealiseerd. Dit betreft een investering van €2.500.000 in het bedrijf Alta Carbon Technologies (dit bedrijf gaat zich naar verwachting in 2025 vestigen in Terneuzen). De planning was 2023, maar door vertraging rondom de vergunningsaanvraag en verslechterende marktomstandigheden duurt het langer om financiering georganiseerd te krijgen voor de pilot plant in Terneuzen. Huidige werkgelegenheid is ongeveer 7 fte.
- De tweede investering van €1.500.000 vanuit het Zeeuws Participatiefonds is gerealiseerd. Dit betreft een investering in Fundex. Fundex (eerder in de rapportage opgenomen met naam Elektrauvision) is overgenomen door Hydrauvision in Schoondijke. Dit bedrijf zal zich bezig gaan houden met elektrificatie van machines welke gebruikt worden in de industrie. De huidige werkgelegenheid is met ongeveer 3 fte nog laag, maar zal naar verwachting snel groeien.
- De derde investering vanuit het Zeeuws Participatiefonds is gerealiseerd. Het betreft €1.500.000 voor het bedrijf Thorizon. Thorizon ontwikkelt een zgn. Molten Salt Reactor (MSR). De 'first- of-a-kind' zal op het terrein van EPZ worden geplaatst. Huidige werkgelegenheid is ongeveer 17 fte.
- De vierde investering zijn vervolginvesteringen in Allyourz van €400.000 en €300.000. Allyourz is een nieuwe generatie boekingsplatform voor de recreatiesector in Zeeland. Huidige werkgelegenheid is ongeveer 10 fte, gevestigd in Middelburg.
- De vijfde investering betreft een participatie van €800.000,- in HelloContainer. Dit bedrijf heeft een platform ontwikkeld, waarmee je eenvoudig export zeecontainers kan zoeken en boeken. Daarnaast heeft het een CO2-module ingebouwd, waardoor bedrijven zeecontainers kunnen boeken waar een lagere CO2-uitstoot mee gepaard gaat. HelloContainer is gevestigd in Goes en heeft ca. 10 fte.
- De zesde investering van het ZPF is in het bedrijf The Swaen. Deze mouterij heeft haar productiefaciliteit uitgebreid en verduurzaamd. Met de Wind in de zeilen middelen is €100.000,- in het bedrijf geïnvesteerd. The Swaen is in Kloosterzande gevestigd en heeft ongeveer 45 fte.

Investeringen vanuit InnoGo!:

- Dit betreft bedrijf Sealution (samenwerking met Dekimo te Goes) – huidige werkgelegenheid is ong. 8 fte. Deze ondernemer is ex HZ- student. Het bedrag is gelijk aan € 75.000.
- De tweede investering vanuit InnoGo! is in het bedrijf Offshore Warning Systems te Middelburg voor € 100.000. Zij ontwikkelen verlichting voor offshore windturbines. Dit is een dochterbedrijf van Q-Aviation. Op een later moment is het investeringsbedrag bijgesteld naar €50.000,-. Het aantal fte is ca. 3.
- De derde investering betreft het bedrijf Q-medic voor € 350.000. Dit bedrijf ontwikkelt een apparaat voor chronische pijnbestrijding. De productie van deze systemen van Q-medic is voorzien bij Unitron in IJzendijke. Momenteel heeft het bedrijf 2 fte.
- De vierde investering is €350.000,- in The Content Exchange. Dit platform zorgt voor uitwisseling van content items tussen schrijvende en publicerende media. Het bedrijf is gevestigd in Vlissingen en heeft ca. 3 fte.
- De vijfde investering betreft het bedrijf Ecommit, tevens voor €350.000,-. Dit platform maakt het d.m.v. blockchaintechnologie mogelijk om eenvoudig en betrouwbaar carbon credits te verhandelen op kleine schaal. Dit is tot op heden enkel mogelijk op grote schaal, waardoor het onbereikbaar is voor het mkb en particulieren. Het bedrijf is in Goes gevestigd en heeft ca. 8 fte.
- De zesde investering is voor €350.000 in het bedrijf Hudson Dynamics, gevestigd te Goes. Dit bedrijf ontwikkelt een multi purpose vehicle, welke op waterstof en/ of elektriciteit aangedreven kan worden. Er zijn ca. 3 fte in dienst.
- De zevende investering is voor €285.000 in Circular Industries. Zij gaan een fabriek in Terneuzen neerzetten voor het recyclen van printplaten. Momenteel zijn er 3 fte in dienst.

De communicatie rondom Wind in de Zeilen vanuit het Impuls-cluster Innovatie-financiering is inmiddels opgestart (dit is een continu proces).

Samengevat geeft dit het volgende beeld (het is de verwachting dat de volledige investeringsbedragen worden uitgeboekt):

ZPF			
Bedrijf	*Investeringsbedrag*	*Uitgeboekt*	*Werkgelegenheid*
Alta Carbon Utalisation	€ 2.500.000	€ 2.500.000	7 FTE
Thorizon	€ 1.500.000	€ 1.500.000	17 FTE
Allyourz	€ 700.000	€ 700.000	10 FTE
HelloContainer	€ 800.000	€ 600.000	10 FTE
The Swaen	€ 100.000	€ 100.000	45 FTE
Hydrauvision	€ 1.500.000	€ 1.500.000	3 FTE
Totaal	**€ 7.100.000**	**€ 6.900.000**	**92 FTE**

InnoGo!			
Bedrijf	*Investeringsbedrag*	*Uitgeboekt*	*Werkgelegenheid*
Sealution	€ 75.000	€ 75.000	8 FTE
Offshore Warning Systems	€ 50.000	€ 50.000	3 FTE
Qmedic	€ 350.000	€ 350.000	2 FTE
The Content Exchange	€ 350.000	€ 350.000	3 FTE
Ecolands	€ 350.000	€ 350.000	8 FTE
Hudson Dynamics	€ 350.000	€ 350.000	3 FTE
Circular Industries	€ 285.000	€ 142.500	3 FTE
Totaal	**€ 1.810.000**	**€ 1.667.500**	**30 FTE**

Tijdsplanning & financiële planning

De Wind in de zeilen-middelen, € 20 mln., zijn van 2021 t/m 2023 ontvangen. Zowel de verdere tijdslijnen als de financiële planning zijn gekoppeld aan de begroting en tijdslijnen van de fondsen. InnoGo! en ZPF zijn revolverende open-end fondsen. Revolverend betekent op portefeuilleniveau de geïnvesteerde middelen op de lange termijn volledig terugkomen, bij voorkeur met een rendement. Open-eind houdt in dat het doorlopende fondsen zonder einddatum zijn. Voor 2024 hebben InnoGo! en ZPF de volgende doelstellingen (Wind in de zeilen en niet-Wind in de zeilen):

- InnoGo!: 6 investeringen met een totale waarde van € 1,2 mln.
- ZPF: 4 investeringen met een totale waarde van € 4 mln.

3 4

Terugblik, vooruitblik, borging en risico's

Terugblik
De investeringen die reeds zijn verricht, zie de tabellen bij "stand van zaken".

Vooruitblik
Het uitwerken van diverse investeringen. De doelstellingen voor 2024 zijn opgenomen bij "tijdsplanning en financiële planning".

Borging
Na afloop van financiering vanuit Wind in de zeilen Revolverende middelen moeten in dat geval opnieuw uitgezet gaan worden. Verder biedt de start van het Delta Climate Center kansen voor valorisatie.

Risico's
De volgende risico's worden voorzien voor een succesvolle realisatie van het fiche op het gebied van:

- **Inhoud:** te weinig geschikte startups en scale-ups in de regio. De lancering van het Delta Climate Center kan wellicht hier een impuls aan geven met haar activiteiten.
  Ook versterkt het DCC de positie van Zeeland als kennisregio op het gebied van water, voedsel en energie door de komst van een hoogwaardig kenniscentrum met internationale uitstraling ten gunste van het vestigingsklimaat;
- **Financiën:** dat de revolverendheid van het fonds te laag is. De fondsen hebben daarop ingespeeld door hun governance dusdanig in te richten dat het risico tot een bepaalde hoogte wordt gematigd en de beheerlasten van de fondsen worden beperkt

Afronding fiche
De Stuurgroep Wind in de zeilen heeft in haar vergadering van 3 juli 2024 besloten om het fiche Vergroten vermogen Investeringsfonds Zeeland als afgerond te beschouwen. De vanuit Wind in de zeilen beschikbaar gestelde €20 miljoen is overgemaakt en wordt nu ingezet voor financieringen van innovatieve bedrijven in Zeeland.
De resultaten en effecten van deze financieringen vanuit het Investeringsfonds Zeeland worden gevolgd via de monitoring.

Fiche F1 Intercity Vlissingen – Randstad

Samenvatting

Het verbeteren van de bereikbaarheid is een randvoorwaarde voor de sociaaleconomische structuurversterking in algemene zin en in het bijzonder voor de Law Delta (fiche B) en het op te richten Delta Climate Center (fiche C). Dit fiche is gericht op het verbeteren van de spoorverbindingen van Zeeland en Vlissingen met de Randstad, Brabant en Vlaanderen.

Zoals in het bestuursakkoord opgenomen wordt de verbinding Vlissingen-Rotterdam/Amsterdam in drie stappen verbeterd:

- Stap 1 (december 2021): introductie van een intercity Vlissingen-Rotterdam één keer per uur en een Sprinter Vlissingen-Roosendaal twee keer per uur (een sprinter eindigt in Roosendaal, de andere sprinter rijdt als IC door naar Rotterdam). Dit levert circa 20 minuten reistijdwinst op naar Rotterdam.
- Stap 2 (2023-2025): versnelling van de intercity door aansluiting van de Zeeuwse lijn op de Hogesnelheidslijn (HSL, Intercity Direct), in lijn met Toekomstbeeld OV 2040. Op deze manier ontstaat een reistijdwinst van 60 minuten richting Amsterdam.
- Stap 3 (uiterlijk 2030): het rijk, de regio en vervoerder onderzoeken of frequentieverhoging van de intercity mogelijk is. Hiervoor worden in Wind in de zeilen drie voorwaarden gesteld:
  - Een gezonde businesscase,
  - Rekenschap nemen van de perifere ligging,
  - Een afspraak over een kosten-batenafweging.

Voor de uitvoering van dit fiche wordt samengewerkt met het Ministerie van IenW, de provincie Zeeland, de gemeente Vlissingen, de NS en ProRail.

Doel, effect en resultaat van het fiche

In het bestuursakkoord wordt een aantal te behalen resultaten onderscheiden:

- Reistijdwinst: bij de introductie van de intercity (stap 1) 20 minuten richting Rotterdam, bij verdere versnelling van de intercity (stap 2) 60 minuten richting Amsterdam.
- Reistijdbaten: de reistijdbaten worden becijferd op € 1 - € 3 miljoen voor reizigers op werkdagen tussen Zeeuwse economische centra en op € 5 - € 8 miljoen voor reizigers naar economische centra buiten Zeeland.
- Indirecte economische effecten.

Tijdsplanning

Oorspronkelijke planning en realisatie

jaar	Oorspronkelijke planning	Gerealiseerd en meest actuele planning
2021	December 2021: introductie van de extra en versnelde trein	Gerealiseerd december 2021
2023-2025	2023-2025: introductie van stap 2, een uur reistijdwinst tussen Vlissingen en Amsterdam door de doorkoppeling van de HSL naar Vlissingen	Naar verwachting gerealiseerd per december 2025 (zie toelichting)
Uiterlijk 2030	Uiterlijk 2030 stap 3: de uitvoering van het onderzoek naar een frequentieverhoging van de Intercity	Naar verwachting opgeleverd voor 2030

Punten van aandacht qua planning voor de komende periode:

- De uitvoering van stap 2 is afhankelijk van de landelijke HSL dienstregeling, op dit moment gelden er snelheidsbeperkende maatregelen. De impact op de reistijdwinst tussen Vlissingen en Amsterdam in december 2025 is nog onbekend.

Financiële planning

Voor de financiering van dit fiche is structureel € 4,5 miljoen beschikbaar gesteld voor de exploitatie van de extra en versnelde trein uit stap 1. Incidenteel is € 45 miljoen beschikbaar voor de benodigde infrastructurele maatregelen. Een deel van dit budget zal ten goede komen aan de gewijzigde stap 2 (zie terugblik). In de onderstaande tabel is te zien hoe de totale beschikbare middelen zijn begroot voor de verschillende onderdelen van het fiche.

Daarnaast is ook te zien hoe het staat met de reeds uitgegeven middelen en de planning van de toekomstige uitgaven.

Begroting, realisatie en financiële planning

	Begroting Wind in de Zeilen	Uitgaven (reeds gedane en geplande uitgaven)
2022	€ 4,5 miljoen + € 9 miljoen	€ 4,5 miljoen + € 9 miljoen verplicht
2023	€ 4,5 miljoen	€ 4,5 miljoen
2024	€ 4,5 miljoen	€ 4,5 miljoen
2025	€ 5,3 miljoen + € 5 miljoen verwacht	€ 5,3 miljoen + € 5 miljoen verwacht
2026 en verder	€ 4,5 miljoen structureel + € 30 miljoen tbv infrastructurele aanpassingen, incl optie € 5,4 regionaal pakket.	€ 4,5 miljoen structureel + € 30 miljoen tbv infrastructurele aanpassingen, incl optie € 5,4 regionaal pakket.

Terugblik, vooruitblik, borging en risico's

Terugblik

Eind november tot medio december 2023 was er door zware regenval veel hinder op het spoor in Zeeland. Hierdoor vielen treinen uit of reden met lagere snelheden. ProRail heeft met prioriteit herstelwerkzaamheden uitgevoerd en de afwatering verbeterd.

Ondertussen is ook uitvoering gegeven aan overwegmaatregelen. Zo zijn er kleine aanpassingen gedaan, zoals verf- en hekwerk, aan overwegen in Krabbendijke, Kruiningen en Kapelle. Met gemeenten Goes en Roosendaal is een start gemaakt met de verkenning naar de overwegsaneringen. Hierbij wordt nadrukkelijk de omgeving in acht genomen.

Ook is in een schriftelijke ronde, door de Stuurgroep Wind in de zeilen, stap 2 aangepast. Op 22 mei 2024 is ingestemd met de voorgestelde wijziging van stap 2.
Uit onderzoek blijkt dat de directe verbinding van Vlissingen op de HSL op korte termijn nadelig te zijn voor de Zeeuwse reiziger en ook de reiziger in Zuid-Holland. Ook was een flinke exploitatiesubsidie nodig. Omdat bovenal de Zeeuwse reiziger baat moeten hebben bij het afgesproken pakket, is gekomen tot een wijziging van de oorspronkelijke afspraak waarbij de directe verbinding met de hogesnelheidslijn wordt losgelaten.

De 60 minuten reistijdwinst tussen Vlissingen en Amsterdam uit de oorspronkelijke afspraak blijft behouden. Dit is door middel van een (snelle) overstap op Rotterdam. Deze reistijdwinst wordt per december 2025 gerealiseerd en is daarmee in lijn met Wind in de zeilen. De huidige versnelde IC blijft de komende jaren via Schiedam, Delft en Den Haag rijden.

Tegelijk wordt een directe verbinding tussen Vlissingen en Breda en verder richting Zwolle (en terug) geïntroduceerd. Hiervan profiteert een significant deel van de Zeeuwse reizigers per dag. De trein kan per december 2025 gaan rijden. Deze trein rijdt in plaats van de Sprinter Vlissingen – Roosendaal. Er komt dus geen extra trein in Zeeland, wel een directe treinverbinding met Breda en verder richting Zwolle. Door het inzetten van duurder treinmaterieel gaat dit gepaard met een bescheiden exploitatiesubsidie aan NS. De introductie van de trein is echter niet toekomstvast: in eerste instantie kan de trein tot december 2028 rijden. Ondertussen wordt ook (autonoom) de overstap tussen Roosendaal en Vlissingen verbeterd. Naar verwachting wordt dit in dienstregeling 2028 (dec '27) gerealiseerd.

Vooruitblik

Hieronder staan kort en bondig de mijlpalen beschreven die de komende 6 maanden gehaald gaan worden.

- Met NS wordt de subsidie opgesteld voor de dienst Vlissingen – Breda voor december 2025 tot december 2028.
- Om zicht te hebben op een mogelijke doorontwikkeling van het spoor in Zeeland wordt stap 3 van Wind in de zeilen opgestart: het onderzoek naar een frequentieverhoging van de Intercitydienst. Hierbij zal ook een directe verbinding van de HSL aan bod komen als variant, naast ook de verlenging van de tijdelijke directe trein tussen Vlissingen en Breda en verder.
- Wanneer de doorkoppeling van de HSL definitief afvalt, dan vallen er middelen vrij die bedoeld waren voor het opwaarderen van de infrastructuur. De exploitatiebijdrage aan NS voor de directe treinverbinding van Vlissingen naar Breda en verder zal hieruit worden gefinancierd. Het resterend bedrag (€ 5,4 miljoen) blijft beschikbaar voor bereikbaarheidsverbetering binnen Wind in de zeilen. Op basis van de uitkomsten van stap 3 wordt de besteding van € 5,4 mln. besproken. Naar verwachting zal dit eind 2025 zijn.
- De overwegmaatregelen worden verder uitgevoerd. Voor de eventuele overwegsaneringen in Goes en Roosendaal wordt met de betreffende gemeenten de mogelijke varianten verder in beeld gebracht.

Borging

De dienstregeling van stap 1 is binnen de nieuwe Hoofdrailnetconcessie opgenomen en daarmee structureel verankerd. Ook is de versnelling tussen Amsterdam en Vlissingen (stap 2) onderdeel van de reguliere dienstregeling van NS vanaf december 2026.

Risico's

Planning: Zicht op realisatie van overwegmaatregelen die van belang zijn voor het rijden van de extra en versnelde trein. Tot nu toe is dit zicht er door de beschikbaarheid van financiering en blijvende voortgang van ProRail op het dossier.

Planning: Zoals eerder gemeld is de uitvoering van stap 2 afhankelijk van de landelijke HSL dienstregeling. Op dit moment gelden er onverhoopt snelheidsbeperkende maatregelen. De impact op de reistijdwinst tussen Vlissingen en Amsterdam in december 2025 is nog onbekend. De inzet is dat de reistijdwinst van 60 minuten in 2025 wordt gehaald.

Fiche F2: Ontwikkeling Stationsomgeving Vlissingen

Samenvatting
Dit fiche is gericht op het verbeteren van het stationsgebied Vlissingen, in samenwerking met fiche F1 dat gericht is op het verbeteren van de spoorverbindingen en F3 dat werkt aan slimme mobiliteit over land. Deze 3 fiches werken aan een verbeterde benutting van de economische kracht van Zeeland, dit fiche werkt specifiek aan het stationsgebied Vlissingen als aankomst- en vertrekpunt van de verbeterde en slimmere mobiliteit.

Rond station Vlissingen is een traject gestart met stakeholders uit het bedrijfsleven, onderwijs en (semi-)overheden om duurzame, innovatieve mobiliteitsvormen te ontwikkelen en het stationsgebied te ontwikkelen tot dé mobiliteitshub in de regio. Hierbij zullen huidige mobiliteitsvormen en het stationsgebied een kwaliteitsimpuls krijgen. Daarnaast zullen nieuwe, slimme en duurzame mobiliteitsvormen worden toegevoegd.

Dit leidt ertoe dat de reiziger gebruiksvriendelijk, flexibel en comfortabel kan wisselen tussen bestaande en nieuwe mobiliteitsvormen. Met deelmobiliteit, aanvullende voorzieningen, duurzame mobiliteitsvormen en laadinfrastructuur gekoppeld aan de elementen wind, water en zon, wordt het stationsgebied dé mobiliteitshub in de regio en is de Zeeuwse beleving voor zowel inwoners als niet-inwoners compleet.
De uitvoeringspartijen van dit fiche zijn de gemeente Vlissingen, in samenwerking met de belanghebbenden NS, ProRail, provincie Zeeland en de Westerschelde Ferry.

4 1

Doel, effect en resultaat van het fiche

De doelstelling van dit fiche is een kwaliteitsimpuls geven aan het stationsgebied, waarmee de bereikbaarheid van het achterland wordt verhoogd en het stationsgebied functioneert als een motor voor economische groei. Deze kwaliteitsimpuls wordt geconcretiseerd op de onderdelen 'mobiliteit', 'duurzaamheid & energie', 'verblijfskwaliteit' en 'motor voor economische groei'.

In dit fiche wordt een tweesporenbeleid ingezet om de doelstelling te bereiken:

- De ontwikkeling en uitvoering van een Masterplan stationsgebied Vlissingen met alle benodigde infrastructurele maatregelen.
- Het faciliteren van pilots die op korte termijn kunnen starten, passen in de huidige omgeving en het vliegwiel vormen voor de infrastructurele maatregelen in het stationsgebied.

Dit onderdeel 'Ontwikkeling stationsgebied Vlissingen' (fiche F2) heeft een nauwe samenhang met het onderdeel Living Lab Slimme Mobiliteit (fiche F3). De mobiliteitspilots uit dit fiche vormen het vliegwiel voor de infrastructurele maatregelen en voorzieningen in het stationsgebied; de pilots die succesvol zijn, worden structureel ingepast in het stationsgebied.

Na de herinrichting van het gebied zijn vanuit de locaties van de verschillende mobiliteitsvormen de andere vervoersmiddelen direct zichtbaar of is er in een oogopslag te zien waar men naar toe moet. Bestemmingen zijn aangegeven en routes zijn duidelijk. Daarnaast is het stationsplein, een prettige, ruimte om te verblijven. Het station in Vlissingen scoort hoger in de jaarlijkse Stationsbelevingsmonitor dan voorgaande jaren.

De succesvolle pilots hebben een definitieve plek gekregen op het nieuwe stationsplein en maken onderdeel uit van het mobiliteitsknooppunt.

Na de uitvoering is er op stationsplein ruimte voor:
- (Deel)Fietsenstallingen
- Lang en kort parkeren (kiss and ride) in de omgeving
- Verschillende vormen van OV
- Verschillende vormen van deel mobiliteit zoals deelfietsen en -auto's, shuttlebussen en taxi's.
- Locatie(s) voor evenementen
- Locatie(s) om, prettig, te verblijven / te wachten
- Routes (incl. bewegwijzering) tussen de verschillende mobiliteitsvormen en van en naar het stationsgebied.

Tijdsplanning

Volgens de oorspronkelijke planning zou het fiche in december 2025 opgeleverd worden. Door het moeten uitstellen van onderzoeken tijdens corona en te weinig capaciteit bij de gemeente loopt de planning op onderdelen uit, maar blijft december 2025 haalbaar.

Oorspronkelijke planning en realisatie

Jaar	Oorspronkelijke planning	Gerealiseerd en meest actuele planning
2021	Fase 1 'Opstart project' (jan – apr 2021)	Fase 1 'Opstart project' (jan – apr 2021)
2021-2022	Fase 2 'Inhoudelijke uitwerking & opstart pilots' (apr 2021 – jan 2022)	Fase 2 'Inhoudelijke uitwerking & opstart pilots' (apr 2021 – jan 2022)
2021-2022	Fase 3 'Ontwikkeling Masterplan Stationsgebied Vlissingen' (mei 2021 – dec 2022)	Fase 3 'Ontwikkeling Masterplan Stationsgebied Vlissingen' (mei 2021 – november 2024)
2022-2025	Fase 4 'Van succesvolle pilots naar permanente mobiliteitsoplossingen' (jan 2022 – dec 2025)	Fase 4 'Van succesvolle pilots naar permanente mobiliteitsoplossingen' (jan 2022 – dec 2025)
2022-2025	Fase 5 'Uitvoering Masterplan Stationsgebied' (dec 2022 – dec 2025)	Fase 5 'Uitvoering Masterplan Stationsgebied' (dec 2024 – dec 2025)

Punten van aandacht qua planning voor de komende periode:

- Het is ambitieus om de planning, ondanks de opgelopen vertraging, voor de uitwerking van het masterplan aan te houden. Op een aantal onderdelen is er geen ruimte voor vertraging, zonder dat de deadline voor de uitvoering van het masterplan in het gedrang komt:
  - Uitwerking van het masterplan met de stakeholders is cruciaal om een gedragen ontwerp rond te krijgen. Het plan en daarmee de planning is afhankelijk van de stakeholders (grondeigenaren en gebruikers).
  - De planning tussen ontwerp en uitvoering is o.a. afhankelijk van de werkzaamheden van de NUTS partijen. Deze zijn reeds aangesloten maar hebben concrete plannen nodig voor verdere uitwering. De voorbereidingstijd voor de NUTS-partijen ligt normaliter tussen de 6 en 12 maanden.
  - Aansluiting met de uitwerking van de mobiliteitshub en het super slimme laadplein. Ruimte houden voor nadere invulling, geen spijtoplossingen en discussiepunten creëren.

Na het doorlopen van het traject tot en met het masterplan kan het traject tot en met de uitvoering gepland worden. Met de volgende voortgangrapportage wordt de planning voor fase 5 nader uitgewerkt.

4 3

Financiële planning

Voor de financiering van dit fiche is incidenteel € 4.132.232 excl. btw beschikbaar gesteld. In de onderstaande tabel is te zien hoe de totale beschikbare middelen zijn begroot voor de verschillende onderdelen van het fiche.
Daarnaast is ook te zien hoe het staat met de reeds uitgegeven middelen en de planning van de toekomstige uitgaven.

Begroting, realisatie en financiële planning

	Begroting Wind in de Zeilen	Uitgaven (reeds gedane en geplande uitgaven)
2021	€ 413.223,-	€ 7.873,-
2022		€ 167.553,-
2023		€ 114.361,-
2024		€ 123.436,-
2025	€ 3.719.009,-	€ 3.719.009,-

4 4

Terugblik
Er is met de stakeholders, nieuw, draagvlak gecreëerd voor de herinrichting van het stationsgebied en de bijbehorende mobiliteitshubs. Met de Provincie is regelmatig contact over de mobiliteitsvraagstukken. Er is een adviesbureau in de arm genomen welke vertrouwen heeft bij de NS en Prorail, de grootste grondbezitters in het gebied. Er zijn verschillende pilots uitgevoerd waardoor er zicht is op welke activiteiten en vormen van mobiliteit werken of verbetering nodig hebben of niet aanslaan binnen het stationsgebied.

Vooruitblik
Komende 6 maanden wordt het masterplan voor het stationsplein uitgewerkt in samenspraak met de stakeholders. In circa 2 -3 sessie worden ideeën uitgewerkt tot geschetste varianten. Er wordt een masterplan opgesteld door middel van de beste oplossingen uit de varianten samen te voegen. Het masterplan wordt omstreeks november 2024 opgeleverd.

Borging
Het stationsgebied is zodanig ingericht dat dit toekomstbestendig is, er ruimte voor aanpassingen en andere vormen van mobiliteiten. 'Geen spijt' oplossingen staan aan de basis van het ontwerp.

Risico's
Vanuit het project worden risico's actief gemonitord en beheersmaatregelen genomen om risico's te voorkomen of de gevolgen te beperken. De top 5 risico's worden hieronder benoemd:

Risicogebeurtenis	Oorzaak	Gevolg
Samenwerking K&L	Onvoldoende afstemming en capaciteit derden (tijd en geld)	Uitloop in tijd of extra werk
Onderbezetting projectteam	Onderbezetting gemeentebreed Beschikbare capaciteit projectgroepleden Ziekte projectgroepleden Verlengen inhuurcontracten	Vertraging project Geïnteresseerden haken af
Nieuwe eisen met betrekking tot circulariteit	Strikter beleid circulariteit	Onduidelijkheid waardoor vertraging Hogere kosten gemeente Minder opbrengst gronduitgifte c.q. vertraging
Het verliezen van het vertrouwen in het proces bij direct belanghebbenden.	Geen goede communicatie, geen goed onderling vertrouwen	Vertraging. Afhaken partijen. Uiteindelijk geen goede gebiedsontwikkeling
Uitloop door verschillende inzichten stakeholders	Verschillende belangen van de stakeholders	Geen ontwikkeling wel rentekosten

F3: Living Lab Slimme Mobiliteit

Samenvatting
Dit fiche is gericht op het verbeteren van de landverbindingen tussen station Vlissingen en het achterland, in samenwerking met fiche F1 dat gericht is op de spoorverbindingen en F2 dat werkt aan een verbetering van het stationsgebied. Deze 3 fiches werken aan een verbeterde benutting van de economische kracht van Zeeland.

Voor de realisatie van dit fiche is een Living Lab Slimme Mobiliteit Zeeland ingericht. Het Living Lab dient als proefgebied voor mobiliteitsinnovaties, die elders zijn ontwikkeld. Vanuit het Living Lab wordt een programma van innovatieve projecten opgezet, met als doel om deze innovaties later in Zeeland en mogelijk in de rest van Nederland uit te rollen. Vlissingen en omgeving is het focusgebied voor het Living Lab slimme mobiliteit, maar projecten in andere delen van Zeeland zijn ook mogelijk.

In dit fiche werken drie partijen samen: provincie Zeeland, gemeente Vlissingen en het Ministerie van IenW.

Doel, effect en resultaat van het fiche
Het doel is om vanuit het Living Lab de volgende resultaten te realiseren:

- Minimaal twee meerjarig lopende pilotprojecten opzetten, waarbij tevens beoogd wordt de beschikbare middelen te koppelen aan Europese subsidie;
- Minimaal 10 kleinere direct uitvoerbare startprojecten, die op de korte termijn mobiliteitsoplossingen in Zeeland uitproberen;
- Uit bovenstaande komen minimaal vijf initiatieven, die na de pilot- en testfase over heel Zeeland uitgerold kunnen worden;
- Uit bovenstaande komen minimaal twee initiatieven, die na pilot- en testfase in de rest van Nederland benut kunnen worden. Hierdoor kan de reiziger (toerist, student, forens én inwoner) in Vlissingen en Zeeland gebruiksvriendelijk, flexibel en comfortabel wisselen tussen mobiliteits-vormen.

47

Tijdsplanning

Volgens de oorspronkelijke planning zou het fiche in 2025 opgeleverd worden, maar door de tijd die nodig is om goede kansrijke projecten voor te bereiden voor de toegang tot Europese subsidies, zorgt dit voor uitloop van de realisatie van de doelen en is uitstellen van de opleverdatum met 2 jaar nodig. De oplevering van het fiche is nu voorzien in 2027.

Oorspronkelijke planning en realisatie

jaar	Oorspronkelijke planning	Gerealiseerd en meest actuele planning
2020-2025	2 meerjarige Pilotprojecten opstarten en uitvoeren, en koppeling middelen aan Europese subsidies.	6 meerjarige pilotprojecten opgestart en in uitvoering. 1 project gekoppeld aan Europese subsidie (Interreg North Sea) 3 projecten in voorbereiding voor EU of NL subsidie
2020-2025	10 direct uitvoerbare projecten starten	Ruim 40 project ideeën ingediend, 17 pilotprojectplannen uitgewerkt en ingediend. 12 pilotprojecten
2024-2025	5 initiatieven uitgerold over heel Zeeland	3 initiatieven uitgerold in heel Zeeland en 2 initiatieven in voor-bereiding voor uitrol in heel Zeeland
2024-2025	2 initiatieven kunnen worden uitgerold in Nederland	3 initiatieven geschikt voor landelijke opschaling, het belangrijkst zijn initiatieven, die basis zijn voor pilot innovatief Publiek Vervoer Zeeland samen met het Ministerie van IenW

Punten van aandacht qua planning voor de komende periode:

- 3 aanvragen voor subsidies lopen door tot en met 2027;
- Uitrol van de 2 initiatieven in heel Zeeland en landelijk hebben borging in reguliere begroting nodig en dat is besluitvorming die voorbehouden is aan regionaal en landelijk bestuur;
- De subsidie aanvraag van 3 grote pilotprojecten in 2024 en de toekenning van de subsidie in 2024.

Financiële planning

Voor de financiering van dit fiche is incidenteel/structureel € 4.132.232,- excl. btw beschikbaar gesteld. In de onderstaande tabel is te zien hoe de totale beschikbare middelen zijn begroot voor de verschillende onderdelen van het fiche.
Daarnaast is ook te zien hoe het staat met de reeds uitgegeven middelen en de planning van de toekomstige uitgaven.

Begroting, realisatie en financiële planning

	Begroting Wind in de zeilen	Uitgaven (reeds gedane en geplande uitgaven)
2020	€ 826.000,--	€ 263.350,--
2021	€ 826.000,--	€ 355.970,--
2023	€ 950.000,--	€ 1.275.250,--
2024	€ 1.050.000,-	€ 1.800.000,--
2025-2027	€ 480.232,--	€ 437.662,--

Terugblik, vooruitblik, borging en risico's

Terugblik

Door de inzet van de middelen van Wind in de zeilen in Zeeland zijn veel slimme mobiliteitsoplossingen naar Zeeland gehaald en is uitgeprobeerd of deze werken in Zeeland. Veel bedrijven hebben kans gehad om hun innovatieve oplossingen te laten zien en te testen. Sommigen niet met het gewenste resultaat, maar de meesten zijn veelbelovend. Zoals bijvoorbeeld de Nabogo carpool app als onderdeel van het Publiek Vervoer systeem.

De ontwikkelingen rondom de MaaS-router en de uitrol van MaaS-apps in Zeeland lopen goed. Deze zijn uiteindelijk de basis gebleken voor de intensieve samenwerking met het Rijk (IenW) om de pilot innovatief Publiek Vervoer Zeeland vormt te geven en uiteindelijk in te zetten als basis van Publiek Vervoer voor heel Nederland. Dit is een totaal systeem van ketenreizen en de integratie van doelgroepen vervoer en openbaar vervoer in 1 systeem. Daar maakt deelmobiliteit (meerijden) een integraal onderdeel van uit. Veel van de opgestarte projecten in Living Lab kunnen zo worden opgeschaald in Zeeland en in Nederland.

Ook de koppeling van slimme energie aan slimme mobiliteit in het pilotproject Superslimlaadplein in Vlissingen is een succesvolle pilot. Hiervoor is recent door Interreg Subsidie toegekend aan de internationale samenwerking. Het doel is minimaal 3 Super Smart Charging Hubs (SCCH) te realiseren in Europa, waarvan 1 in Vlissingen.

5 0

Vooruitblik
De komende periode wordt verder gewerkt aan het realiseren van een aantal belangrijke pilotprojecten. Onder andere een pilotproject met autonoom rijden op Schouwen-Duiveland, en een pilotproject om autonoom varen samen met een consortium van Fieldlab Autonomous Sailing Technoligy (FAST 1.0) verder te brengen in de praktijk.

Borging
De borging van succesvolle pilotprojecten na financiering vanuit Wind in de Zeilen is een aandachtspunt. Voor projecten van MaaS en MaaS-router is dit geborgd door de intensieve samenwerking met het Rijk. Voor een aantal andere pilots is dat nu het aandachtspunt voor de komende periode. Door de doorloop van dit fiche tot en met 2027 geeft dit voldoende ruimte om dat te laten slagen.

Voor het slagen van projecten rondom autonoom rijden en varen is een blik in de toekomst nodig. Dit heeft te maken met Europese en nationale wetgeving. Dit kan langer duren dan regionaal gewenst is.

Risico's
De doelen die vanuit het fiche zijn gesteld zijn bijna gehaald, en zeker met de opleverdatum van eind 2027 zal dat lukken.

Planning: Qua planning is gebleken dat het goed neerzetten van kwalitatieve pilotprojecten een uitdaging is. Er waren ideeën genoeg, maar voor de relatief kleine organisaties blijkt het maken van projectplannen en goede subsidieaanvragen een uitdaging. Door intensieve samenwerking met stakeholders is het gelukt om toch mooie stappen te zetten. Het verlengen van het fiche met 2 jaar zal zeker bijdragen aan een nog mooier resultaat.

Financiën: Er is gebleken dat met een kleiner budget al mooie resultaten kunnen worden bereikt. Het goed voorbereiden van de grotere projecten heeft meer voeten in aarde gehad dan verwacht. Ook de doorlooptijden van Interreg of Op-Zuid projecten vraagt meer tijd (en zeker wanneer uiteindelijk de subsidie niet wordt toegekend). Dit alles heeft ervoor gezorgd dat het fiche achterloopt op de besteding van het beschikbare budget vanuit Wind in de zeilen. Het uitstellen van de opleverdatum met 2 jaar kan een positieve invloed hebben op de besteding van het totale budget.

5 1

Fiche F4: Rail Gent-Terneuzen

Samenvatting
Er is veel potentie om de regio rond Gent en Terneuzen te ontwikkelen tot een grensoverschrijdende economische regio (North Sea Port District). Er is steeds meer sprake van ambities voor een grensoverschrijdende arbeidsmarkt en woningmarkt. De grens speelt een steeds minder dominante rol. Er ontstaan kansen en er is potentie voor verdere groei van de economie en de haven. Voor het verzilveren van die kansen dienen wel de knelpunten in onder andere capaciteit en betrouwbaarheid van het spoornetwerk in de kanaalzone Gent-Terneuzen weggenomen te worden.

Om knelpunten in het spoornetwerk in de Kanaalzone Gent-Terneuzen te verhelpen, is een proces uitgewerkt om op basis van een adaptief proces te besluiten welke infrastructurele werken benodigd zijn. Het Belgisch-Nederlandse pakket aan maatregelen bevindt zich in de verkenningsfase, waarbij in ieder geval de volgende oplossingen voor knelpunten worden betrokken: de noordelijke aansluiting Zandeken en de uitbreiding van de bundel Zandeken (A1), een zuidoostboog bij de Sluiskilbrug (A3) en de spoorverbinding tussen Axel en Zelzate (A4).

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en de Belgische Federale overheid fungeren als voornaamste financiers en opdrachtgevers voor het initiatief, waarbij ook ProRail, Infrabel, provincie Zeeland, North Sea Port en diverse andere Belgische overheden betrokken zijn.

Doel, effect en resultaat van het fiche
Het doel van dit fiche is het wegnemen van belemmeringen voor het verzilveren van kansen op economische groei door knelpunten in het spoornetwerk Gent-Terneuzen te verhelpen.

Het structurele effect van dit fiche zal zijn een verbetering van de concurrentiepositie van North Sea Port en de logistieke sector, afname van verstoringen en inefficiëntie van logistieke processen. Daarnaast kan het netwerkgebruik door goederentransport geoptimaliseerd worden en ontstaat er extra hoogwaardige werkgelegenheid in North Sea Port.

De transportbaten van Rail Gent-Terneuzen worden geschat op € 7 tot € 10 miljoen per jaar, de indirecte baten worden geraamd op 10 tot 15% van de jaarlijkse baten. Voor Rail Gent-Terneuzen komt dit neer op € 0,7 tot € 1,0 miljoen per jaar.

5 2

Tijdsplanning

De afronding van de Verkenningsfase van het project wordt voorzien voor Q4 2025, resulterend in een Nota Kansrijke Oplossingen (NKO). Daaropvolgend kan aan Nederlandse zijde verdere afbakening plaatsvinden wat in afstemming met België zal resulteren in de keuze voor een voorkeursvariant. Dit wordt voorzien in 2027. Tenslotte wordt de start van de realisatiefase voorzien voor 2028, met oplevering eind 2032/begin 2033.

Oorspronkelijke planning en realisatie

jaar	Oorspronkelijke planning	Gerealiseerd en meest actuele planning
2021-2023	Opstarten project en voorbereiding Verkenningsfase	
2023-2025	Verkenningsfase	Verwachte start Verkenning in 2024
2025-2027	Planuitwerkingsfase en voorkeursbeslissing	
2028-2032	Realisatiefase	Verwachte einddatum eind 2032/begin 2033

Punten van aandacht qua planning voor de komende periode:

- Sluiten van bestuurlijke afspraken met de Belgische Federale overheid
- Nemen van de startbeslissing voor de formele aanvang van de verkenningsfase

Financiële planning

Voor de financiering van dit fiche is vanuit Wind in de Zeilen incidenteel € 15 miljoen beschikbaar gesteld, waarvan € 2,1 miljoen voor de Verkenningsfase. In de onderstaande tabel is te zien hoe de totale beschikbare middelen zijn begroot voor de verschillende onderdelen van het fiche.
Daarnaast is ook te zien hoe het staat met de reeds uitgegeven middelen en de planning van de toekomstige uitgaven.

Begroting, realisatie en financiële planning

	Begroting Wind in de Zeilen - Zuidoostboog	Uitgaven (reeds gedane en geplande uitgaven)
2022	Verkenningsfase	€ 2,1 miljoen
2028-2032	Realisatie	€ 12,9 miljoen (bij benadering)

Terugblik, vooruitblik, borging en risico's

Terugblik

In december 2023 heeft het Nationaal Groeifonds aan Nederlandse zijde definitief middelen toegekend voor het gehele project. Voor dit project was oorspronkelijk € 105 miljoen voorwaardelijk toegekend en aan de voorwaarden is inmiddels voldaan. Een van deze voorwaarden was dat tussentijds toegekende Europese subsidies in mindering worden gebracht op de bijdrage uit het NGF. De toekenning komt daarmee uit op € 103,3 miljoen. Hoewel de start van de Verkenningsfase eerder was voorzien voor najaar 2023, zal de hiervoor benodigde startbeslissing pas in de loop van dit jaar worden genomen. Om de Verkenningsfase te kunnen starten zijn er namelijk bestuurlijke afspraken nodig met de Belgische overheid over de aansturing. Deze afspraken worden momenteel uitgewerkt. ProRail heeft inmiddels wel de opdracht gekregen om de aanbesteding van de Verkenning voor te bereiden, zodat er direct na de startbeslissing een opdracht kan worden gegund aan een ingenieursbureau.

Borging

De adaptieve aanpak is een belangrijk uitgangspunt van het project. Dit betekent dat gedurende en na de Verkenningsfase wordt bezien welke variant(en) de meeste maatschappelijk-economische meerwaarde biedt. Dit kan van invloed zijn op de uiteindelijke infrastructurele werken.

Risico's

Risico's die mogelijk kunnen optreden bij dergelijke majeure spoorprojecten:

- Procedures rondom vergunningen en bezwaren duren langer dan gepland. Dit risico wordt hier beheerst door een breed opgezet participatietraject dat verdergaat dan de wettelijke verplichtingen.
- De financiën blijken onvoldoende te zijn door stijgende kosten en schaarste van materiaal/materieel/personeel. Op dit moment zijn er geen signalen dat dit risico zou kunnen optreden.

Fiche H1: Huisartsen en Physician Assistants

Samenvatting
De komende 10 jaar gaat de helft van de Zeeuwse huisartsen met pensioen, terwijl de schaarste nu al voelbaar is. Goede (huisartsen)zorg is een factor van betekenis om je te vestigen in Zeeland. Artsen blijven vaak wonen in de regio waar de opleiding is genoten. Door huisartsen de hele opleiding van 3 jaar te laten doorlopen in Zeeland wordt dit effect beoogd. Een Physician Assistant (PA) kan een groot deel van de taken van een huisarts overnemen. Om die reden maakt het opleiden van een extra aantal PA's ook deel uit van dit fiche.

De betrokken uitvoeringspartijen zijn het ministerie van VWS, samen met Huisartsopleiding Nederland, Erasmus MC, Nucleuszorg, de Zeeuwse Huisartsen Coöperatie en de Stichting Beroepsopleiding Huisartsen (SBOH). Voor het opleiden van PA's is ook de HAN University of Applied Sciences een betrokken partij. Inmiddels is ook de HZ University of Applied Sciences betrokken bij het opleiden van PA's in Zeeland.

Doel, effect en resultaat van het fiche

Het doel van dit fiche is de verbetering van de eerstelijnszorg door het structureel opleiden van huisartsen en PA's binnen Zeeland gedurende de gehele opleidingsduur. De Huisartsopleiding Nederland en het Erasmus MC zijn gezamenlijk een pilot gestart per september 2020, waarbij HAIO's (Huisarts in Opleiding) de hele opleiding in Zeeland doorlopen. Het terugkomonderwijs wordt georganiseerd in Rotterdam.

Huisartsen in opleiding (HAIO)

Het te behalen resultaat is het vergroten van het aantal opleidingsplaatsen dat in Zeeland beschikbaar wordt gesteld voor HAIO's die de opleiding geheel in Zeeland volgen:

- In 2021 zijn 10 plaatsen voor HAIO's ter beschikking gesteld,
- Van 2022 – 2024 worden jaarlijks 12 plaatsen per jaar voor HAIO's ter beschikking gesteld onder de voorwaarde:
  - dat er voldoende opleiders en kwalitatief goede opleidingsplekken in Zeeland kunnen worden gerealiseerd,
  - dat er voldoende sollicitanten zijn die de pilot Zeeland als voorkeur opgeven.

Physician Assistants (PA)

Doelstelling is om 20 kandidaten een PA opleiding aan te bieden voor geheel Zeeland.

Financiële planning

De kosten voor de opleiding PA zijn ongeveer €8.000 per student per maand. Per student bedragen de studiekosten €240.000,- voor de duur van de gehele opleiding (2,5 jaar). Vanuit Wind in de zeilen is er € 5 miljoen beschikbaar. Dat betekent dat er voor 20 studenten een opleidingsplaats kan worden gefinancierd.

Terugblik, vooruitblik, borging en risico's

Terugblik huisartsen in opleiding (HAIO)

Het laatste jaar is veel energie gestoken in de relatie met HAIOS en opleiders in de regio.

In 2023 zijn er negen (deels) in Zeeland opgeleide huisartsen afgestudeerd. Daarvan hebben vijf huisartsen (waarvan 4 uit de pilot Zeeland) zich gevestigd in Zeeland en hebben alle negen huisartsen zich ingeschreven voor diensten op de huisartsen-spoedposten in Zeeland. Waar de inschrijvingen voor de huisartsopleidingen in Nederland in het algemeen achterblijven is de pilot Zeeland juist overschreven en gaan zes huisartsen starten, die hun opleiding in Zeeland krijgen en hebben aangegeven zich daar ook te willen vestigen.

Vanuit de Huisartsenconnectie (HC) is regelmatig overleg met de huisartsopleiding van het Erasmus MC. Doel van dit overleg is onder meer de transitie van de pilot Zeeland naar opleidingslocatie Zeeland te bewerkstelligen. Daarbij spannen zij zich in voor aantrekkelijke voorwaarden, zoals het bieden van huisvesting in het eerste half jaar. Hiervoor wordt een subsidie aanvraag voorbereid bij de provincie Zeeland. Deze inspanningen hebben er o.a. toe geleid dat zij, samen met vier andere Regionale Huisartsenorganisaties (RHO's) zijn geselecteerd om mee te draaien in een pilot van de huisartsopleiding van het Erasmus MC waar HAIOS i.p.v. een praktijkverbeterplan een regioverbeteringsplan maken waardoor er meer binding tussen de aankomend huisartsen met de RHO en de regio ontstaat.

Er zijn nu 27 HAIOS tot en met maart 2024 vanuit de pilot Zeeland gestart met hun opleiding. Daarvan zijn er 4 afgestudeerd en alle 4 zijn in Zeeland blijven werken. Met ingang van 1 maart 2024 werken er in totaal 39 HAIOS in regio Zeeland (is inclusief de tweedejaars uit de pilot Zeeland). En daarvan worden er 23 (met ingang van 1 maart 2024) opgeleid vanuit de pilot Zeeland.

Terugblik Physician Assistants

Van de inmiddels 7 geslaagde kandidaten zijn er 6 PA werkzaam gebleven in de huisartsenzorg en is er een PA overgestapt als PA binnen ADRZ. De derde groep is gestart in september 2023. De start was beoogd met 6 kandidaten, echter heeft één kandidaat zich kort voor de start van de opleiding teruggetrokken.
Hierdoor wordt afgeweken van het beoogde aantal van 20 PA's binnen dit fiche naar uiteindelijk 19 binnen dit pakket opgeleide PA's in Zeeland.

5 7

Vooruitblik en borging opleiding tot HAIO

Met het beëindigen van de pilot Zeeland zal Zeeland vanaf de komende sollicitatieronde (1 juni t/m 31 juli) niet meer aan te vinken zijn als voorkeur tijdens het solliciteren. Vanaf eind mei 2024 linkt de huidige locatiepagina van Zeeland door naar Rotterdam. Op de locatiepagina van Rotterdam komt de mogelijkheid om te kiezen voor regionaal opleiden. Voor wat betreft het opleiden van huisartsen is in Wind in de zeilen afgesproken dat de pilot waarbij HAIO's de hele opleiding in Zeeland doorlopen structureel wordt gemaakt met 2 x 6 plekken per jaar. Ook na 2024 zal dit financieel worden geborgd via de reguliere subsidie van VWS aan de SBOH. VWS heeft afspraken gemaakt met de SBOH/HON, waarbij een aantal plaatsen specifiek worden geoormerkt voor Zeeland bij toewijzing van opleidingsplekken over het land. Daarom is er geen budget toegevoegd aan het opleidingsbudget voor huisartsen in het kader van Wind in de zeilen, het betreft immers een andere verdeling van het totale opleidingsbudget.

Daarbij is ter achtergrond nog relevant dat VWS n.a.v. adviezen van het Capaciteitsorgaan de komende jaren inzet op het verhogen van het aantal landelijk aangeboden opleidingsplaatsen voor huisartsen. Dit gebeurt met een zgn. ingroeipad. In 2024 zijn 954 plaatsen beschikbaar gesteld, voor 2025 worden 984 plaatsen beschikbaar gesteld en voor 2026 zijn dat 1.035 plaatsen. Als het aantal opleidingsplekken landelijk stijgt, wijzigt ook de verdeling over regio's door de HON. Zeeland blijft dus (net als andere regio's) meedelen in de verdeling. Of HA-opleidingsplaatsen gerealiseerd worden is echter mede afhankelijk van voldoende kandidaten, aangeboden opleidingsplaatsen, kwaliteit opleiders, etc. Gelet op de de stijging van het landelijk aantal aangeboden plaatsen is er voldoende ruimte om het structureel oormerken van de 2 x 6 plaatsen (geheel) in Zeeland per jaar te borgen.

Vooruitblik en borging opleiding tot PA

De vanuit Wind in de zeilen beschikbaar gestelde middelen betreffen incidentele middelen om een impuls te geven aan de eerstelijnszorg in Zeeland middels het opleiden van PA's. De opleidingsplaatsen voor de opleiding tot PA worden landelijk beschikbaar gesteld door de ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) op basis van de adviezen van het capaciteitsorgaan. De komende periode zal het aantal beschikbare plaatsen voor de opleidingen PA en verpleegkundig specialist (VS) in heel het land structureel worden opgehoogd, in navolging van het advies van het Capaciteitsorgaan. Hiermee blijven ook voor de regio Zeeland de komende periode opleidingsplaatsen beschikbaar.

Risico's

Conform planning zal dit fiche eind 2024 worden afgerond, er worden geen risico's voorzien.

Fiche H2 : Toekomstbestendige zorginfrastructuur

Samenvatting
Een goede zorginfrastructuur helpt de Zeeuwen gezond te houden en stimuleert daarmee de Zeeuwse economie. De Zeeuwse Zorg Coalitie (ZZC) heeft op basis van Zeeuwse data een gezamenlijk plan opgesteld om de infrastructuur voor de zorg te versterken en de toegankelijkheid van zorg in Zeeland te borgen.

Het plan focust op de thema's acute zorg, integrale zorg en ondersteuning voor ouderen en personeelscapaciteit. Aanvullend zijn er enkele overkoepelende thema's, zoals digitalisering en het werken vanuit een gezamenlijke visie op gezondheid, de opzet van een domein overstijgende casuïstiek tafel voor burgers die frequent aanspraak maken op zorg, etc. Het plan richt zich bovendien op netwerksamenwerking en bevat onder andere acties om te komen tot de opzet van een Zeeuwse zorg coördinatiecentrum voor acute zorg, realisatie van verbeterde samenhang tussen de huisartsenpost, spoedeisende hulp (SEH),

Spoed GGZ (sGGZ) en dienstapotheek stimuleren innovatie door het opzetten van een Zeeuws Living Zorglab waarin Positieve Gezondheid als basis is genomen. Daarnaast zijn er ook werkagenda's opgesteld voor gezondheidsvaardigheden, psychiatrie, ouderenzorg en voldoende personeel.

De Zeeuwse Zorg Coalitie is verantwoordelijk voor de uitvoering van dit fiche, waar de gemeente Vlissingen, provincie Zeeland en het ministerie van VWS deel van uitmaken. In de ZZC wordt ook samengewerkt met een zorgverzekeraar, Zeeuwse ziekenhuizen, Geestelijke Gezondheidszorg Zeeland, Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg, huisartsen, Gemeentelijke Gezondheidsdienst, Witte Kruis en de Nederlandse Zorgautoriteit.

5 9

Doel, effect en resultaat van het fiche

Het doel van dit fiche is het versterken van de Zeeuwse zorginfrastructuur om de Zeeuwen gezond te houden, Zeeland aantrekkelijk te maken voor zorgverleners van buiten de regio en de regio te voorzien van voldoende gekwalificeerd zorg-personeel.

Concrete verbeterresultaten worden gewaarborgd met een impact-en monitoringsmodel. Van ieder project wordt van tevoren de impact op het verbeteren van knelpunten en impact op de Zeeuwse bevolking inzichtelijk gemaakt. Vervolgens wordt van ieder project kortcyclisch de vorderingen van implementatie gemeten en indien nodig bijgesteld.

Afronding van het fiche

De uitvoering van dit fiche vond plaats van november 2020 tot en met december 2023. Er worden sinds 1 januari 2024 geen financiële middelen van Wind in de zeilen meer ingezet.

De Zeeuwse Zorg Coalitie heeft haar eindverslag (inhoudelijk en financieel) begin juni 2024 in het subsidieportaal van het ministerie van VWS geüpload.

De Stuurgroep Wind in de zeilen heeft besloten om dit fiche onderdeel Toekomstgerichte zorginfrastructuur als afgerond te beschouwen.

6 0

Financiële planning

Voor de financiering van dit fiche is incidenteel € 3.200.000 beschikbaar gesteld. Er is € 2.058.813 door organisaties gefinancierd (cofinanciering). In de onderstaande tabel is te zien hoe de totale beschikbare middelen zijn begroot voor de verschillende onderdelen van het fiche. Daarnaast is ook te zien waaraan de middelen zijn uitgegeven.

Afronding van het fiche

De uitvoering van dit fiche vond plaats van november 2020 tot en met december 2023. Er worden sinds 1 januari 2024 geen financiële middelen van Wind in de zeilen meer ingezet.

Begroting en realisatie aanpak Fiche Zorg/Toekomstbestendige zorginfrastructuur	Begroting	Realisatie
Programma organisatie Zeeuwse Zorg Coalitie	€ 1.736.521	€ 1.865.418
Communicatie	€ 788.585	€ 1.012.109
Meten/monitoring	€ 440.989	€ 488.338
Thema integrale keten acute zorg	€ 471.383	€ 192.830
Huisartsenzorg/gezondheidscentra en toekomstbestendige zorginfrastructuur	€ 321.584	€ 294.390
Personeelsbeleid: Deltaplan Arbeidsmarkt zorg en welzijn	€ 593.870	€ 479.172
Programma ouderenzorg	€ 59.115	€ 59.936
Werkgroep Digitaal Zorgplatform Zeeland	€ 396.302	€ 491.138
Living Lab/ maatschappelijke transitie/ Positieve Gezondheid	€ 450.464	€ 368.442
	€ -	€ -
TOTAAL	€ 5.258.813	€ 5.251.773

Terugblik, vooruitblik, borging en risico's

Terugblik

Programmaorganisatie

De afgelopen jaren heeft de Zeeuwse Zorg Coalitie een programmaorganisatie opgebouwd. Het programmabureau heeft een initiërende, versnellende en ondersteunende rol gehad in de projecten die de organisaties en gemeenten van de Zeeuwse Zorg Coalitie hebben bediend.
Ook levert de programmaorganisatie een (aanvullende) expertrol op onder andere programma- en verandermanagement, digitale transitie en communicatie.

In 2023 is focus aangebracht in de veranderagenda van de gehele ZZC. De thema's zijn geprioriteerd en de verwachte bijdrage aan de zorgkloof van deze thema's is gekwantificeerd. Voor de geprioriteerde thema's organiseren de partijen vanaf 2024 financiering via IZA. Met deze middelen wordt tevens de continuïteit van de opgebouwde programmaorganisatie gewaarborgd.

Communicatie

Communicatie ondersteunt zowel de Zeelandbrede beweging als de verschillende thema's bij het vergroten van het bewustzijn voor verandering, het perspectief op oplossingen, het bewustzijn van ieders individuele rol binnen die oplossingen en de bereidheid om daadwerkelijk een rol in de transitie naar een gezond Zeeland met gezonde Zeeuwse zorg te pakken. Er is een communicatie-infrastructuur opgezet en alle ZZC deelnemers ontvangen ondersteuning en expertise op het gebied van communicatie en verandermanagent. Naast algemene communicatie is ook voor diverse projectplannen een communicatieplan uitgewerkt.

Meten/monitoring

De basis is gelegd voor de Zeeuwse Zorg Datacoalitie: richtingen verkend, mensen bij elkaar gebracht, een werkgroep samengesteld en betrokkenheid en draagvlak gecreëerd. Er is een netwerk van Zeeuwse partijen opgebouwd die meedenkt en -doet in de data gedreven ondersteuning ten behoeve van het behalen van de doelen van de Zeeuwse Zorg Coalitie. Het zorgt ervoor dat de Zeeuwse Zorg Coalitie cijfermatig keuzes en prioriteiten kan onderbouwen en de voortgang kan monitoren.

Thema integrale acute zorg

Het bestuurlijk overleg acute zorg Zeeland heeft een denktank geformeerd met daarin professionals uit de bij de acute zorg in Zeeland betrokken partijen: Emergis, Adrz, ZorgSaam, ZHCo-Periscaldes, Nucleus Zorg, Witte Kruis, Allévo en CZ. De hoofdvraag die deze multidisciplinaire denktank heeft meegekregen, is: Hoe ziet een toekomstbestendige integrale keten acute zorg voor Zeeland eruit?
Het bestuurlijk overleg acute zorg Zeeland heeft de adviezen van de denktank overgenomen en 6 silo-overstijgende thema's/bouwstenen geprioriteerd ter verdere uitwerking in volgende, multidisciplinaire werkgroepen.

Huisartsenzorg/ gezondheidscentra en toekomstbestendige zorginfrastructuur

De Zeeuwse Zorg Coalitie heeft gewerkt aan toekomstbestendige huisartsenzorg en zorginfrastructuur in Kerngezondcentra. Kerngezond is de Zeeuwse Zorg Coalitie op lokaal niveau. De basis van dit concept is met steun vanuit Wind in de zeilen gelegd in Vlissingen. Vlissingen is bezig om drie Kerngezond-centra in haar gemeente op te zetten. Het concept wordt inmiddels ook geïmplementeerd in Hulst. Andere gemeenten gaan volgen.

Personeelsbeleid: Deltaplan Arbeidsmarkt zorg en welzijn

Een toekomstbestendige zorginfrastructuur betekent (de beschikbaarheid van) voldoende en gekwalificeerde, gezonde en tevreden zorgprofessionals. Deelnemers van de Zeeuwse Zorg Coalitie zijn hiervoor actief in de Zeeuwse Zorg Coalitie, maar ook in het Deltaplan Zorg en welzijn. In dit programma werken zorg- en welzijnsinstellingen, gemeenten, onderwijsinstellingen, zorgverzekeraars en gemeenten intensief samen aan oplossingen vanuit het arbeidsmarktperspectief voor de knelpunten in de Zeeuwse zorg.

In 2023 is tevens een eerste aanzet gemaakt om met de bestuurders van zorg- en welzijnsinstellingen, wethouders en zorgverzekeraars de samenhang tussen alle programma's in de regio verder te kunnen versterken (naast de ZZC en het Deltaplan, ook Zorg in Balans en de Zeeuwse Verbinding).

Programma ouderenzorg

Er is een Werkgroepleider Integrale Ouderenzorg aangetrokken. Deze programmamanager heeft, samen met diverse experts en professionals uit de ZZC, de afgelopen periode concrete resultaten geboekt op drie speerpunten, namelijk:

- Centraal Aanmeldpunt Verplaatsingen (eerder genoemd 'coördinatiecentrum bedden');
- Advance Care Planning;
- Vroegsignalering.

De activiteiten worden voortgezet en doorontwikkeld vanuit het netwerk Zorg in Balans (consortium van 13 ouderenzorgorganisaties in Zeeland) en de dekking wordt verkregen vanuit WOZO gelden en IZA passende wijkzorg. Op termijn wordt structurele financiering georganiseerd vanuit naar verwachting een meerjarenovereenkomst Wet Langdurige Zorg en wijkverpleegkundige zorg binnen de Zorgverzekeringswet.

Werkgroep Digitaal Zorgplatform Zeeland
De werkgroep is bezig geweest met de voorbereiding van het Digitaal Zorgplatform Zeeland onder andere door het scherp uitwerken van de kaders hiervoor.

Living Lab/ maatschappelijke transitie/ Positieve Gezondheid
In het pact van de Zeeuwse Zorg Coalitie is Positieve Gezondheid omarmd als gezamenlijk gedachtegoed. Dit is de basis voor gezamenlijke scholing, leertrajecten zoals in Kerngezond, leerwerkplaatsen van de Zeeuwse Zorg Coalitie en domeinoverstijgende samenwerking en gedragsverandering bij professionals. Organisaties hebben Positieve Gezondheid, al dan niet expliciet, in hun strategie opgenomen en vertalen dit in werkprocessen, HR en dienstverlening. Gemeenten hebben Positieve Gezondheid opgenomen in het gezondheidsbeleid en in de samenwerking tussen de 13 gemeenten, met het aanstellen van 1 programmacoördinator (in september 2023). In preventieakkoorden en initiatieven in de wijken, is nu Positieve Gezondheid en samenwerking het criterium.
In 2023 is het programma Positief Gezond Innoveren opgestart, in samenwerking met de GGD en HZ University op Applied Sciences.

Borging
- Bovenstaande activiteiten worden allen vervolgd en gefinancierd via de IZA middelen en/of via de IZA-SPUK van het sociaal domein.
- De Zeeuwse Zorg Datacoalitie is onderdeel van de programmaorganisatie die een continuïteit kent vanuit de IZA middelen.
- De activiteiten voor het deltaplan arbeidsmarkt sluiten aan op de thema's van het landelijk programma Toekomstgerichte arbeidsmarkt zorg en welzijn (TAZ) en IZA en krijgen daarmee verdere opvolging vanaf 2024.

6 4

Fiche H3: Kerngezondcentra Vlissingen

Samenvatting
De vergrijzing van de bevolking in Vlissingen en op Walcheren heeft effect op de zorgbehoefte. Meer oudere inwoners betekent voor de huisarts en andere professionals in het medische en het sociale domein meer chronisch zieke patiënten en complexere zorgvragen. Om deze vragen en patiënten ook in de toekomst goed te kunnen behandelen is deskundige en multidisciplinaire zorg en ondersteuning noodzakelijk. Om die multidisciplinaire zorg te kunnen bieden zijn toekomstbestendige gezondheidscentra nodig, waarin verschillende professionals (zorg en sociaal domein) samenwerken en de zorg en ondersteuning in samenhang wordt verleend.

Daarom worden drie integrale gezondheidscentra in Vlissingen gerealiseerd. Om het onderscheid met gangbare gezondheidscentra aan te geven, wordt het concept inmiddels 'Kerngezond' genoemd. De uitvoeringspartijen van dit fiche zijn zorgaanbieders (huisartsen, VVT, GGZ, ziekenhuis, apotheken, paramedici) en sociaal domein (Buurtteams, GGD/JGZ) in Vlissingen, samen met CZ, de gemeente Vlissingen, de provincie Zeeland en het ministerie van VWS.

Doel, effect en resultaat van het fiche
Het doel van dit fiche is het realiseren van drie Kerngezondcentra in Vlissingen, die in nauwe samenwerking met elkaar bijdragen aan het oplossen van de huidige mismatch tussen (zorg)vraag en het aanbod (voorkomen van de zorgkloof). Deze drie Kerngezondcentra zijn in essentie hechte samenwerkingsverbanden van professionals in zorg en sociaal domein. Met elkaar nemen zij verantwoordelijkheid voor de gezondheid van de bewoners van bepaalde wijken. Het gaat hierbij om de brede interpretatie van het begrip 'gezondheid', zoals geduid in het begrip 'positieve gezondheid'. De gezondheid wordt bevorderd door intensieve, multidisciplinaire samenwerking rondom de patiënt en door het geza-menlijk organiseren van ondersteunende en preventieve programma's. De drie centra versterken daarmee de zorg en ondersteuning voor inwoners: een belangrijke voorwaarde voor een goed vestigingsklimaat.

De ontwikkeling van het samenwerkingsconcept Kerngezond is op hoofdlijnen afgerond. Het project is in de volgende fase gekomen. Het accent ligt op implementatie, cultuurontwikkeling, borging en doorontwikkeling. Dit is een transitieproces dat meerdere jaren in beslag zal nemen. Deze fase overschrijdt de periode waar het fiche oorspronkelijk vanuit gaat.

De samenwerkingsbereidheid en de daadwerkelijke, dagelijkse samenwerking zijn merkbaar toegenomen. Dankzij de cultuurimpuls van diverse bijeenkomsten en intensieve communicatie weten professionals van de verschillende disciplines elkaar meer dan ooit te vinden. Meer dan 200 professionals die actief zijn in de zorg en ondersteuning binnen de gemeente Vlissingen hebben de gezamenlijke basisscholing positieve gezondheid doorlopen. Zij kunnen nu met dezelfde brede blik naar ondersteuningsvragen van inwoners/patiënten/cliënten kijken en spreken in de interdisciplinaire samenwerking dezelfde taal.

In deze fase gaan inwoners ook meer merken van Kerngezond. Doordat verschillende disciplines samenwerken krijgen inwoners beter afgestemde zorg / ondersteuning dichtbij huis. Inwoners worden bevraagd hoe er op hun behoefte kan worden ingespeeld vanuit bepaalde thema's, bijvoorbeeld valpreventie en digitalisering. Een van de leidende principes van Kerngezond is zelf- en samenredzaamheid. In mei 2024 is een publiekscampagne gestart die zich richt op bewustwording van inwoners en waarin verhalen van Vlissingers gedeeld worden.

M.b.v. data-analyses (wijkbeelden), inzichten van de participanten en kansrijke ideeën van elders, zijn overkoepelende thema's gevonden waarop intensiever samengewerkt moet worden. Het gaat daarbij steeds om het voorkomen of verminderen van zorgvragen en/of het slimmer organiseren van inzet van schaarse professionals (meer doen met de beschikbare mensen). Voor ieder thema denkt een multidisciplinaire werkgroep een innovatieve aanpak uit die een bijdrage levert aan het verminderen van de zorgkloof. De aanpak wordt uitgetest en indien van voldoende meerwaarde (impactanalyses van baten vs kosten) breed geïmplementeerd. Vervolgens wordt een nieuw kansrijk thema opgepakt door het samenwerkingsverband. De overkoepelende thema's/projecten waaraan momenteel gewerkt wordt:

6 6

In verkenningsfase
Reablementkwetsbare ouderen
E-health zelfhulp welzijn
Positieve gezondheid in de wijk
Digitale screeningstool atriumfibrilleren
In ontwerpfase
Zelf oogdruppelen door cliënten thuiszorg
Zelfstandig compressie therapie door cliënten thuiszorg
Verkennend gesprek bij vermeende GGZ problematiek
Innovatieve, passende structurele bekostiging Kerngezond samenwerking
Digitaal eerst toegang tot zorg
Efficiënte inrichting herhaalmedicatie
E-health zelfhulp voor ouders
In testfase
Valpreventie voor ouderen
Netwerkdossier
In implementatiefase
Welzijn op recept+
Zorgpad kwetsbare jeugd/gezinnen
Stepped care artrose
In borgingsfase
Zorgpad atriumfibrilleren
Aanpak schuldenproblematiek

De realisatie van huisvesting valt buiten het fiche, maar is parallel opgepakt. Er is een Kerngezond huisvestingsconcept ontwikkeld. Verbouw- en nieuwbouwplannen (met het huisvestingsconcept als uitgangspunt) zijn of worden gemaakt zodat in 2027 alle drie de Kerngezond-verzorgings-gebieden (wijken) over passende, samenwerking faciliterende huisvesting kunnen beschikken. Tot die tijd wordt er zo goed mogelijk gebruik gemaakt van bestaande huisvesting door deze bijvoorbeeld uit te breiden met tijdelijke extra ruimten (portocabins). Zo bieden deze centra (voltijd of deeltijd) huisvesting aan Buurtteams, huisartsen, thuiszorgteams en andere Kerngezond participanten.

Aan het einde van de projectfase, is een samenwerkingsverband gerealiseerd dat met een eigen governancestructuur, passende financiering en een hechte cultuur van intensief samen voortdurend verbeteren toekomstbestendig is.

Met de in Vlissingen ontwikkelde kennis en opgedane ervaringen, wordt Kerngezond inmiddels ook in de gemeenten Hulst, Terneuzen en Borsele gerealiseerd. Het doel is om in de komende jaren op te schalen naar 10 gemeenten in Zeeland.

6 7

Tijdsplanning

Volgens de oorspronkelijke planning zou het fiche in 2024 opgeleverd worden. De ontwikkeling en borging van Kerngezond samenwerkingsverbanden en de realisatie van ondersteunende infrastructuur zoals huisvesting en digitalisering, vergen nog meerdere jaren ondersteuning. Naar verwachting tot en met 2027.

Oorspronkelijke planning en realisatie

Resultaat	Oorspronkelijke planning	Actuele planning
Opstarten samenwerkingsverbanden (bijeenkomsten, leergang leiderschap in netwerkzorg)	Q4 2021 – Q4 2023	Gerealiseerd
Basisscholing positieve gezondheid	Q2 2023– Q2 2024	Gerealiseerd
Financiering ontwikkelen (waar nodig herontwerpen, ontschotten)	2023 - 2024	2023 - 2026
Beleid uitvoeren (overkoepelende vernieuwings thema's, verbetering in dagdagelijkse samenwerking, cultuurontwikkeling)	Vanaf Q4 2021	2021 - 2027 (doorlopend)
Onderbouwing van het concept, evaluatieaanpak en impactanalyse	Vanaf Q4 2022	2023 - 2026
Ontwikkelen roadmap digitalisering en vervolgens ontwikkelen digitale infrastructuur in diverse deelprojecten	2023 - 2025	2023 - 2027
Huisvesting (laten) realiseren (valt buiten fiche, wel conceptbewaking door regiegroep)	Q3 2022 – 2025	2022 - 2027

Financiële planning

Voor de financiering van dit fiche is incidenteel € 5.000.000 beschikbaar gesteld. In de onderstaande tabel is de besteding tot en met mei 2024 weergegeven. De begrote allocatie van de toegekende middelen was destijds een schot voor de boeg, met de kennis van toen. Al werkende weg hebben de regiegroep en de stuurgroep Kerngezond een steeds duidelijker beeld gekregen van de posten waarop (meer of minder) middelen ingezet moeten worden.

Besteding middelen Kerngezond Vlissingen t/m mei 2024	
Algemene projectondersteuning	€ 983.692
Communicatie en bijeenkomsten	€ 580.516
Wetenschappelijk onderzoek	€ 47.704
Scholing	€ 427.040
Data analysesen businesscases	€ 204.264
Digitaliseringsprojecten	€ 115.919
Huisvestingsconcept	€ 175.387
Totaal	**€ 2.534.522**

Terugblik, vooruitblik, borging en risico’s

Leren samenwerken in gezondheidscentra kost (meer) tijd

De realisatie van drie Kerngezond samenwerkingsverbanden is een forse transitieopgave die meerdere jaren in beslag neemt. Het gaat daarbij niet alleen over de inhoud, maar zeker ook om de cultuur. De schotten tussen partijen zijn niet zomaar geslecht. Samenwerken moet geleerd worden. En vooral, het ontwikkelen van de samenwerkingscultuur heeft tijd nodig.
Er zijn nog de nodige stappen te zetten voordat de transitie is voltooid. De betrokken partijen hebben daarbij ook in de komende jaren ondersteuning nodig.

Risico's

- **Planning:** De zorgkloof is in Vlissingen al goed voelbaar. De werkdruk in het medisch en in het sociaal domein is hoog en wordt steeds hoger. Daardoor kunnen professionals steeds minder tijd vrijmaken om met elkaar verbeterinitiatieven uit te werken, te testen en te implementeren. Hierdoor vertraagt de ontwikkeling en daarmee de aanpak van de zorgkloof.
- **Financiën:** Het ontbreken van structurele, ontschotte financiering kan/zal de realisatie van inhoudelijke doelstellingen in de weg staan.

Fiche I: Arbeidsmarkt: impuls werkzoekenden

Samenvatting

In Vlissingen en Zeeuws-Vlaanderen is de werkloosheid relatief hoog en langdurig en is het beroep op de bijstand groter dan in de rest van Zeeland. Door slim te verbinden met het programma Perspectief op Werk in Zeeland kunnen de extra banen, die ontstaan door het compensatiepakket, benut worden door deze werkzoekenden, bijvoorbeeld door om- of bijscholing. De bestaande infrastructuur in de arbeidsmarktregio wordt benut voor een aanpak voor Vlissingen en omgeving. Aangezien de resultaten achterblijven is het plan aangescherpt en uitgebreid met sociale activering en (re-)integratie van statushouders.

De uitvoeringspartijen van dit fiche zijn de gemeente Vlissingen, in afstemming met het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW). De gemeente Vlissingen werkt hierin samen met Orionis, het buurtteam, het UWV en eventueel derde partijen.

Doel, effect en resultaat van het fiche

Het aangescherpte fiche resulteert in een extra impuls voor het (om)scholen van inburgerende en werkzoekende statushouder in de regio. Het doel is om zoveel als mogelijk een match te realiseren tussen de ondersteunde inburgerende en werkzoekende statushouders, de arbeidsmarkt en daar waar mogelijk de toekomstige, nieuwe banen. Daarmee daalt de regionale werkeloosheid en kunnen de nieuwe banen op termijn zoveel mogelijk vervuld worden door regionale, capabele werknemers. Doel is 200 trajecten in te zetten. Met een uiteindelijk resultaat van 95 mensen die uit de uitkering uitgestroomd zijn naar de arbeidsmarkt.

Het aangescherpte plan van aanpak bestaat uit de volgende 5 verbeter-punten:

1. Breid doelgroep uit met statushouders;
2. Werk samen met Buurtteams, Orionis en UWV;
3. Breid werksoorten uit (vervoer, kinderopvang, techniek);
4. Breid Leer-Werktrajecten uit;
5. Acteer op betere aansluiting bij andere fiches.

Initieel was de doelstelling in 3 jaar (vanaf 2021) 230 bijstandsgerechtigden te begeleiden naar werk. Eind 2023 waren 17 bijstandsgerechtigde begeleid naar werk.

Daarom worden vanaf medio 2024 de onderstaande acties ondernomen respectievelijk zijn de onderstaande doelen vastgesteld:

Periode	Activiteit	Aanvang traject	Uitstroom (40%)	Wie
2024	Statushouders socialiseren en (re-)integreren	50	20	Buurtteams, Orionis en Dam
2025 - 2026	Statushouders socialiseren en (re-)integreren	125	50	Buurtteams, Orionis en Dam
Subtotaal		**175**	**70**	
2024 - 2026	Continuering huidige sporen*	25	25	Orionis
Totaal		**200**	**95**	

*) op basis van no cure no pay

Tijdsplanning

Oorspronkelijke planning en realisatie

Jaar	Oorspronkelijke planning	Gerealiseerd en meest actuele planning
2021-2023	Uitstroom van 230 bijstandsgerechtigden naar de arbeidsmarkt	17 bijstandsgerechtigden zijn uitgestroomd naar de arbeidsmarkt

Naar aanleiding van de hierboven beoogde resultaten (zie tabel 1) is het fiche verlengd tot en met 2026.
Punten van aandacht qua planning voor de komende periode:

- Inzichtelijk maken van specifieke routes statushouders die opgepakt gaan worden.
- Samenwerking tot stand brengen tussen Inburgering, Orionis Walcheren, Buurtteams en derde partijen.

Financiële planning

Voor de financiering van dit fiche is een SPUK beschikbaar gesteld van € 1 miljoen (inclusief btw) beschikbaar gesteld. In de onderstaande tabel is te zien hoe de totale beschikbare middelen zijn begroot voor de verschillende onderdelen van het fiche. Daarnaast is ook te zien hoe het staat met de reeds uitgegeven middelen en de planning van de toekomstige uitgaven.

Begroting, realisatie en financiële planning

	Begroting Wind in de zeilen	Uitgaven (reeds gedane en geplande uitgaven)
2023	€ 885.000 (exclusief btw)	€ 85.000
2024		Nog geen uitgaven
2025 tot en met 2026		Nog geen uitgaven

7 2

Terugblik, vooruitblik, borging en risico's

Terugblik
Het plan van aanpak voor het fiche is aangepast. De voorbereidingen voor de doorstart van deze gewijzigde aanpak zijn uitgevoerd.

Vooruitblik
De Stuurgroep Wind in de zeilen heeft ingestemd met de inhoud van het aangepaste fiche I Arbeidsmarkt: impuls werkzoekenden.
Vanaf juli 2024 wordt gestart met de uitvoering.

Borging
Duidelijk hebben hoe de verschillende routes statushouders lopen en daar binnen de gemaakte afspraken naar handelen.

Risico's
Welke risico's worden voorzien voor een succesvolle realisatie van het fiche op het gebied van:
- **Inhoud:** Routes en/of afspraken zijn niet duidelijk.
- **Planning:** Het bereiken van betreffende statushouders.
- **Financiën:** Als trajecten onvoldoende aanslaan is er eind 2026 wellicht geld over.

7 3

Bijlagen

Fiche A: Vergoeding gemaakte kosten

In Wind in de zeilen was afgesproken dat het Rijk alle gemaakte kosten voor de getroffen voorbereidingen voor de Marinierskazerne in Vlissingen zou vergoeden en alle gronden van het marinierskazerneterrein zou overdragen aan de regio. Het betreft in totaal € 20,942 miljoen aan gemaakte kosten die het rijk aan de gemeente Vlissingen, de provincie Zeeland en het Waterschap Scheldestromen heeft vergoed.
Voor de overdracht van de gronden (erfpachtgrond, een deel dat nu in het Stadslandgoed valt en gronden waarop de marinierskazerne staat) is afgesproken dat alle gronden om niet overgedragen worden. Voor de overdracht van gronden is een symbolische prijs van € 1,00 gehanteerd.

Fiche G: Industrie en haven

Er zijn vier onderzoeken uitgevoerd, die hebben bijgedragen aan de voorbereidingen voor de verduurzaming van de industrie in Zeeland. Dit om de concurrentiepositie van dit industriecluster in het havengebied North Sea Port te versterken.
De volgende onderzoeken zijn opgeleverd:

- mogelijkheden voor Zeeland als waterstof hub;
- nut en noodzaak voor de aanleg van een 380kV kabel naar Zeeuws-Vlaanderen;
- optimaliseren van de toepassing van Carbon Capture & Storage (CCS) en Carbon Capture & Utilization (CCU). Dit gaat over de techniek en het proces van CO2 afvangen en het opslaan in lege gasvelden.
- mogelijkheden voor financiële versterking van North Sea Port, om de grote energie- en klimaattransities waar het havenbedrijf voor staat, te kunnen realiseren.

Fiche J: Aardgasvrije wijken

De gemeente Vlissingen heeft met succes een subsidie van €4 miljoen aangevraagd en ontvangen vanuit Programma Aardgasvrije Wijken. Deze subsidie wordt ingezet in de Vlissingse wijk Panoramabuurt, waar ca 640 woningen (90% huur en 10% koop) in de komende jaren aardgasvrij en/of aardgasvrij-klaar worden gemaakt. De uitvoering van dit project is belegd in de lijnorganisatie van de gemeente Vlissingen.

Fiche K: Ontvlechten Evides en PZEM

Met de aankoop van de aandelen van het waterbedrijf Evides uit PZEM komt er voor alle gemeenten in Zeeland en de provincie Zeeland jaarlijks dividend van Evides beschikbaar. Dit dividend is vrij besteedbaar voor deze overheden. Voorheen vloeide het Evides-dividend terug in PZEM en kwamen onder de toen geldende omstandigheden, niet beschikbaar voor de aandeelhouders.

Bijlage 2

Overzicht rijksuitgaven pakket Wind in de zeilen in 2023 (bedragen x € 1.000)

Bron: Jaarverslag Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties 2023

Nr.	Omschrijving	Begroting	Artikel	Instrument	Realisaties				Begroting	Verschil
					2020	2021	2022	2023	2023	2023
Totaal					**35.742**	**47.030**	**16.180**	**15.571**	**18.967**	**3.296**
0)	**Compensatie gemaakte kosten**				**35.742**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
	Vergoeding directe schade	DEF (X)	6. Investeringen	Voorzien in infrastructuur	20.942	0	0	0	0	0
	OZB-achterstand	BZK (VII)	1. Openbaar bestuur en Democratie	Bijdrage aan medeoverheden	2.000	0	0	0	0	0
	Overdracht gronden	DEF (X)	6. Investeringen	Voorzien in infrastructuur	12.800	0	0	0	0	0
1)	**Law Delta**					**980**	**1.100**	**2.304**	**2.000**	**304**
	Extra beveiligde inrichting (EBI)	JenV (VI)	34. Straffen en Beschermen	Bijdrage aan agentschappen		0	0	0	0	0
	Hoogbeveiligde Zittingslocatie (HBZ)	JenV (VI)	32. Rechtspleging en rechtsbijstand	Bijdrage aan medeoverheden		0	0	0	0	0
	Beveiligde overnachtingslocatie	JenV (VI)	32. Rechtspleging en rechtsbijstand	Bijdrage aan medeoverheden		0	0	0	0	0
	Kenniscentrum ondermijning	JenV (VI)	32. Rechtspleging en rechtsbijstand	Bijdrage aan medeoverheden		980	1.100	2.304	2.000	304
2)	**Bereikbaarheid**					**10.000**	**0**	**0**	**4.500**	**4.500**
	Aanpassing dienstregeling NS	IenW (MF)	11. Verkenningen, reserveringen en investeringsruimte[1]	Reserveringen (Pakket Zeeland)		0	0	0	4.500	4.500
	Aanleg extra infrastructuur	IenW (MF)	11. Verkenningen, reserveringen en investeringsruimte	Reserveringen (Pakket Zeeland)		0	0	0	0	0
	Ontwikkeling stationsgebied Vlissingen	BZK (VII)	1. Openbaar bestuur en Democratie	Bijdrage aan medeoverheden		5.000	0	0	0	0
	Slimme mobiliteit	BZK (VII)	1. Openbaar bestuur en Democratie	Bijdrage aan medeoverheden		5.000	0	0	0	0
	Rail Gent - Terneuzen	IenW (MF)	11. Verkenningen, reserveringen en investeringsruimte	Reserveringen (Pakket Zeeland)		0	0	0	0	0

Bijlage 2

Overzicht rijksuitgaven pakket Wind in de zeilen in 2023 (bedragen x € 1.000)

Bron: Jaarverslag Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties 2023

Nr.	Omschrijving	Begroting	Artikel	Instrument	Realisaties				Begroting	Verschil
					2020	2021	2022	2023	2023	2023
3)	**Delta Climate Center**					**283**	**63**	**800**	**0**	**800**
	Delta Climate Center	OCW (VIII)/ LNV (XIV)	Nog te bepalen	Nog te bepalen		0	0	800	0	800
	Kwartiermakersfase	OCW	16. Onderzoek en Wetenschapsbeleid	Opdrachten		283	63	0	0	0
4)	**Eerstelijnszorg**					**3.117**	**4.617**	**6.217**	**6.217**	**0**
	Toekomstgerichte zorginfrastructuur	VWS (XVI)	3. Langdurige zorg en ondersteuning	Subsidies (regelingen)		1.067	1.067	1.067	1.067	0
	Huisartsen / Physician Assistant	VWS (XVI)	4. Zorgbreed beleid	Subsidies (regelingen)		800	2.300	3.900	3.900	0
	Gezondheidscentra Vlissingen	VWS (XVI)	3. Langdurige zorg en ondersteuning	Subsidies (regelingen)		1.250	1.250	1.250	1.250	0
5/6)	**Industrie en haven**					**400**	**150**	**0**	**0**	**0**
	Onderzoek industrie/haven	EZK	2. Bedrijvenbeleid: Innovatie en ondernemerschap voor duurzame welvaartsgroei	Subsidies (regelingen)		0	150	0	0	0
	Onderzoek industrie/haven	BZK (VII)	1. Openbaar bestuur en democratie	Bijdrage aan medeoverheden		400	0	0	0	0
7)	**Versterken Investeringsfonds Zeeland**					**10.000**	**5.000**	**5.000**	**5.000**	**0**
	Versterken Investeringsfonds Zeeland	EZK (VIII)	3. Toekomstfonds	Leningen		10.000	5.000	5.000	5.000	0
8)	**Kenniswerf**					**15.000**	**0**	**0**	**0**	**0**
	Kenniswerf	BZK (VII)	5. Ruimtelijke Ordening en Omgevingswet	Bijdrage aan medeoverheden		15.000	0	0	0	0
9)	**Aardgasvrije wijken**					**0**	**4.000**	**0**	**0**	**0**
	Proeftuin aardgasvrije wijk	BZK (VII)	4. Energietransitie gebouwde omgeving en bouwkwaliteit	Bijdrage aan medeoverheden		0	4.000	0	0	0
10)	**Werkzoekenden naar werk in de regio**					**1.000**	**0**	**0**	**0**	**0**
	Arbeidsmarktregio Zeeland	BZK (VII)	1. Openbaar bestuur en democratie	Bijdrage aan medeoverheden		1.000	0	0	0	0
11)	**Ontvlechten Evides en PZEM**					**6.250**	**1.250**	**1.250**	**1.250**	**0**
	Evides	BZK (VII)	1. Openbaar bestuur en democratie	Bijdrage aan medeoverheden		6.250	1.250	1.250	1.250	0